Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 264. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ЛИСТОПАДА 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 20, 1979 No. 264. VOL. LXXXVI

ЗНОВУ ЗАГОВОРИЛИ ПРО БЕАТИФІКАЦІЮ СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Ню Йорк, Н. Й. — Польська газета „Нови Дзєннік" у числі з 14-го листопада ц.р., покликаючись на різні джерела, інформує, що з Ватикану напливають вістки про близьку беатифікацію Слуги Божого Львівського Митрополита Андрея Шептицького. Справою беатифікації, — пише „Нови Дзєннік", — займається вже віддавна спеціальна ватиканська конгрегація. Митрополита Андрея вже від багатьох років називають „Слугою Божим", що є першими щаблем у процесі беатифікації, — вказує польська газета.

Польський щоденник підкреслює, що „Митрополит Львівський і Галицький, єпископ церкви св. Юра у Львові і брат генерала польської армії Станіслава Шептицького, був завжди великим прихильником єдности Греко-католицької Церкви з Римом". Він, як відомо, помер у Львові 1-го листопада 1944 р. на 79-му році життя, — закінчує свою інформацію „Нови Дзєннік".

В. Влашин та І. Черкас перемогли у виборах до Міської Ради в Льорейні

Мгр Віктор Влашин

Інж. Іван Черкас

Льорейн, Огайо (Б. Д.). — У виборах до Міської Ради в Льорейні, що відбулися 6-го листопада ц. р., два кандидати українського роду, а саме: Віктор Влашин і Іван Черкас здобули значні перемоги. Обидва вони члени Демократичної партії.

Віктор Влашин, 34 роки, магістер у ділянці урбаністики, вже вдруге здобув перемогу (цим разом відношенням голосів 3:1) на повну другу каденцію в Міській Раді на пості „канцлмена". Свою перемогу завдячує він не лише голосам українських виборців, але в першій мірі фаховому знанню, особистим прикметам та умінню співпрацювати з людьми. Ці прикмети підкреслюють його колеги в Міській Раді.

Другий кандидат, який виграв вибори у відношенні голосів 2:1 — 31-річний інж. Іван Черкас. Його дружина Оля, місцева учителька, очолювала його передвиборчу кампанію.

Обидва члени Міської Ради є активними в житті української громади Льорейну.

Мгр Віктор Влашин вже кілька років очолює місцевий Відділ УККА, а також належить до управ інших українських організацій та товариств в Льорейні.

Інж. Іван Черкас є головою Українського Народного Дому, членом Управи місцевого Відділу УККА, як теж активний у „Кредитівці", Пласті, ФКУ та студентському товаристві.

Віктор Влашин та Іван Черкас є членами 233-го Відділу УНСоюзу.

Відбулися наради в справі Бенкету в честь проф. Л. Добрянського

Ню Йорк, Н.Й. — У вівторок, 13-го листопада ц.р., відбулися наради тих членів Президії Екзекутиви УККА, які мешкають в Ню Йорку, в справі ювілейного відзначення проф. Лева Е. Добрянського, з нагоди його 30-річчя на пості президента УККА, на який його вибрано від IV-го по XII-го Конгресів УККА.

В нарадах взяли участь: мгр Іван Базарко, д-р Іван Флис, п-і Слава Рубель, д-р Володимир Душник, інж. Євген Івашків, п-і Уляна Дячук і п-і Христина Навроцька, як теж мгр Роман Гуглевич і мгр Іван Винник.

Звітовано про пророблену підготову роботу: видрукування та розсилка понад 400 запрошень, інформації в українській і англійській мовах про відзначення діяльности проф. Добрянського Ювілейним Бенкетом, який відбудеться в суботу, 8-го грудня 1979 р., в готелі Рузвельт в Ню Йорку тощо.

Під час нарад намічено програму відзначення, промовців, як теж мистецьку частину та участь в Бенкеті американських і етнічних провідників.

Також рішено, що голови всіх Відділів УККА в Америці автоматично є членами Почесного Комітету для відзначення Президента УККА.

ВІДБУЛАСЯ 18-ТА ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА

Кергонксон, Н. Й. (Р. Юзенів). — У днях 10-11 листопада ц. р., відбулася на Союзівці, Оселі УНСоюзу, 18-та Пластова Орликіяда, темою якої був Львів. Взяло участь 255 юнаків і юначок і біля 200 виховників, членів пластових проводів, батьків і гостей.

Самостійний гурток юнаків „Кобри" з Бриджпорту, Коннектикат, і 4-ий курінь юначок з Філядельфії, Па, здобули перші місця у точуванні, яке включало ляльчину поставу, мистецькі точки, експонати та питання про Львів.

Гетьманичем і гетьманівною 18-ої Орликіяди вибрано Леонід Герець (з Ютики) і Катя Масник (з Вашингтону).

Пластуни приїхали на Союзівку в суботу вранці, зареєструвалися (усі частини змагалися як „загони"), розмістилися в приміщеннях та мали нагоду зустрічатися з товаришами і товаришками з минулих пластових таборів і зустрічей.

(Закінчення на стор. 4)

ЗВІЛЬНЕНО ДЕЯКИХ ЗАКЛАДНИКІВ З АМБАСАДИ ЗСА В ІРАНІ

Тегран Вашінгтон. — У понеділок, 19-го листопада, іранські студенти-екстремісти, на доручення мусульманського лідера Аятолли Хомейні, звільнили трьох закладників з амбасади ЗСА в Теграні, а саме одну білу секретарку та двох негрів-вояків, членів залоги морської піхоти, а крім того в той самий день мали звільнити додаткових 10 закладників. Із цих останніх, чотири — це жінки, а шість теж є негри, бо Аятолла Хомейні ще минулої суботи, 17-го листопада, заявив, що доручить звільнити жінок, бо в ісламській релігії жінка є в спеціальній пошані, а негри, мовляв, переслідувані в ЗСА і тому він, Аятолла, вирішив звільнити їх. Інших закладників, а їх залишилося 49, іранські екстремісти державлять далі, вимагаючи видачі колишнього шаха Мохаммеда Рези Пагляві, який тепер перебуває у нюйоркському шпиталі, де проходить лікування на недугу рака. Хомейні та речники студентів заявили, що можуть судити тих закладників, які ще перебувають в амбасаді, „за шпигунство".

При звільненні закладників, а саме була секретарка Кеті Гросс із Пенсильванії, та чорні сержанти Лейделл Мейплс з Арканзасу та Вільям Кворелс із Вашінгтону, відлетіли з Теграну до Копенгагену, Данія, а відтак із Франкфурту, Західня Німеччина, мали відлетіти до Америки. Щодо згаданих 10 інших закладників, то в понеділок ранком (за нюйоркським часом), вони ще перебували в амбасаді, але мали того дня перейти в руки іранського міністра закордонних справ.

Речники уряду ЗСА привітали рішення іранців звільнити деяких закладників, яких захопили студенти-екстремісти більше ніж два тижні тому, але підкреслили, що американський уряд робитиме все можливе, щоб звільнити всіх закладників.

Секретар Бравн закликає НАТО змодернізувати свою атомову зброю

Гага, Голляндія. — Пресові агентства інформують, що в Газі відбулися дводенні наради Атомової Плянувальної Комісії держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) для того, щоб обміркувати американський плян розміщення у країнах Европи атомових ракет середнього засягу, у противагу до таких же ракет совєтського виробу (СС-20), які вже розміщені у країнах Варшавського Пакту. У нарадах взяли участь міністри оборони Великої Британії, Італії, Бельгії, Норвегії, Голляндії і З'єднаних Стейтів Америки.

Наради виказали, що у цій справі ще немає повної згоди між европейськими державами. Наприклад, голляндський міністер Віллем Шольтен заявив минулого тижня, що Голляндія, не робитиме жадного рішення, аж до часу наради НАТО, в Брюсселі в грудні ц.р.

Секретар оборони ЗСА Гаролд Бравн, виступаючи на нарадах, закликав членські держави НАТО змодернізувати свою атомову зброю з огляду на совєтську військову загрозу. Бровн заявив, що Совєтський Союз значно збільшив арсенал своєї атомової зброї в країнах Східньої Европи, якою вони готові заатакувати країни Заходу. Держави НАТО, на думку Бравна, не можуть дозволити на те, щоб бути під постійною атомовою загрозою.

Міністри оборони країн НАТО у заключному комунікаті стверджують, що Атомова плянувальна комісія погодилася на пропозицію заміняти 7,000 перестарілих атомових головок, новими, але рівночасно наголошувала, щоб уряди продовжували переговори із Совєтським Союзом про обмеження і контролю атомової зброї. Плянувальна комісія збирається на свої наради два рази в році, але її рішення не мають зобов'язуючої сили. На нарадах НАТО у Брюсселі в грудні ц.р. членські держави напевно старатимуться дійти до порозуміння щодо розміщення американських ракет, кажуть політичні спостерігачі.

Відбувся Третій Европейський Вечір УВУ у Штуттгарті

Штуттгарт. — Український Вільний Університет улаштував у серії своїх міжнародних зустрічей в п'ятницю, 16 листопада 1979 р. — Третій Европейський Вечір у співдії із німецьким Університетом у Штуттгарті. Коли два перші вечори підготовив Філософічний факультет УВУ, цим разом сесія була присвячена проблематиці із ділянки студій факультету права й суспільно-економічних наук. Як третій співорганізатор Вечора виступало Товариство Сприяння Дружбі із народами Чехо - Словаччини.

Вступне слово до вечора сказав заступник президента цього товариства, д-р прав Сузанна Бехштайн, а привіт передав Ректор університету у Штуттгарті професор д-р інж. Г.-К. Гункен (почесний д-р УВУ).

На вечорі виступили: професор д-р Богдан Кордюк, Декан факультету права й суспільно-економічних наук УВУ, доповідаючи про „господарсько-географічну проблематику Европи", тобто говорив про питання східніх границь Европи з погляду економічно-господарського, коли на тему східніх границь Европи з погляду соціопсихічного говорив на 1-му „европейському вечорі" (17 травня м. р.) проф. д-р В. Янів. Другим доповідачем на вечорі був проф. д-р Зеновій Соколюк, проректор УВУ. Його тема: „Адміністративне право в Европі між Сходом та Заходом". Закінчив вечір зв'язковий УВУ до Штуттгартського університету проф. д-р Кратохвіль, присвячуючи увагу проблемі „Соціологічного та психологічного значення прав людини".

Вечори стрінулися із великим зацікавленням, і — як вже інформовано — Другий вечір (13 липня) відбувся під почесним предсідництвом Ліхтенштайнського князя. Обидва перші вечори мали своє музичне обрамування, яке треба завдячувати видатному чеському концертмайстрові та композиторові — актуально професорові університету у Франкфурті — Душанові Пандулі.

АСАМБЛЕЯ ОН ВИМАГАЄ ВІДТЯГНЕННЯ В'ЄТНАМСЬКИХ ВІЙСЬК З КАМБОДЖІ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй 91-им голосом проти 21-го ухвалила резолюцію в справі відтягнення в'єтнамських збройних сил з Камбоджі. Резолюцію внесло п'ять азійських держав, а саме Таїланд, Сінгапур, Малайзія, Індонезія та Філіппіни.

З'єднані Стейти Америки, які підтримали резолюцію, не відігравали важливої ролі під час дебат в Асамблеї, але натомість делегація Китайської Народної Республіки, яка підтримувала попередній камбоджійський уряд, усунений при допомозі в'єтнамських військ, активно агітувала за резолюцію серед членів Генеральної Асамблеї.

Як можна було сподіватися, Сов'єтський Союз, В'єтнам та інші комуністичні країни голосували проти резолюції. Хоч у тексті резолюції згадано тільки про „всі чужинецькі війська" в Камбоджі, то майже всі представники, забираючи голос в дискусії, називали В'єтнам поіменно. Достовірні чинники подають, що В'єтнам має принаймні 200,000 вояків у Камбоджі, які тепер ведуть бойові акції в західній Камбоджі проти повстанських груп колишнього прем'єр-міністра Пол Пота. Азійські делегати рівнож натискають на генерального секретаря д-ра Курта Вальдгайма, щоб він скликав міжнародню конференцію в справі Камбоджі для переконання міжнародньої світової опінії, що В'єтнам не додержується міжнародніх договорів та нарушує права людини. Азійські держави побоюються, що в'єтнамська інвазія може поширитися також до Таїланду.

Справу Камбоджі представлено двічі перед Радою Безпеки, а саме, в січні і березні ц. р., але її відкинено совєтським ветом. Однак, В'єтнам програв, коли Об'єднані Нації відкинули резолюцію, сильно підтримувану совєтським бльоком, яка вимагала, щоб новий камбоджійський режим Генга Самріна зайняв місце делегації кол. прем'єра Пол Пота в Об'єднаних Націях.

Ці дебати в ОН відбувалися в часі, коли населення Камбоджі масово вимирає з голоду. Минулого тижня представники 50 держав взяли участь у спеціяльній конференції та рішили призначити 210 мільйонів долярів на допомогу Камбоджі, хоч офіційні представники допомогової акції твердять, що в'єтнамські окупаційні сили перешкоджують та утруднюють розподіл цієї заграничної допомоги.

У Москві заарештували сина Віктора Корчного

Москва. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що агенти КГБ заарештували сина відомого совєтського шахіста Віктора Корчного, який, як відомо, 5 років тому попросив права політичного азилю і залишився на Заході. Син Корчного, Ігор, скривався майже рік перед поліцією, яка почала розшукувати за ним, коли він відмовився служити в совєтській армії. Мати Ігоря, яка живе в Ленінграді, і з якою мали змогу говорити західні кореспонденти телефонним шляхом, заявила, що вона тільки від приятелів дізналася про арешт сина і що його поліція захопила в одному помешканні в Москві у вівторок, 13-го листопада. При тому вона додала, що не має жадного повідомлення від совєтських офіційних чинників і не знає обставин арешту.

Минулого року Ігоря Корчного покликали до армії на дворічну службу, від чого він відмовився, знаючи, що служба у війську на довший час унеможливлює совєтським громадянам виїжджати за кордон з тієї, мовляв, причини, що вони знають військові таємниці, які вони можуть передати на Заході „імперіялістам". Відмову від військової служби карають в Совєтському Союзі строго і Ігор Корчної може бути засуджений на 3 роки ув'язнення, якщо суд докаже йому вину.

Амбасадор до СССР Томас Ватсон захворів

Москва. — Амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу, який в половині жовтня перебрав це становище від попереднього амбасадора Малколма Туна, потерпів атаку жовчевих каменів і мусів відлетіти до ЗСА на лікування.

Речник американської амбасади в Москві заявив, що Ватсона перевезено до клініки Мейо в Рочестері, Мінн., щоб устійнити чи потрібна буде операція. Цей речник повідомив, що амбасадор Ватсон почувається погано ще минулого тижня. В 1970 р. він пережив серцевий удар, але як стверджували лікарі-спеціялісти, перед його відлетом до Москви його здоров'я було у доброму стані.

Українські дипломатичні документи на виставці

Оттава (С. Д.). — У днях від 2 до 4 листопада ц. р., відбулася тут з нагоди „Міжнародного Тижня архівів" виставка рідкісних матеріялів Національного Архіву Канади. Окремий стіл-габльоту було відведено для експонатів із часів Української Народної Республіки в рр. 1919-1923.

Завдяки заходам співробітників Архіву В. Нютела й Володимира Сеньчука виставлені були оригінальні дипломатичні документи УНР із візами різних урядів того часу — Німеччини, Мадярщини, Румунії, Австрії, Франції, Чехо-Словаччини, а навіть Канади. Українські оригінали з тих часів були такі: звичайний пашпорт УНР ч. 24 з датою 11 лютого 1920 з підписом „Голови Місії" УНР в Будапешті М. Галагана; „Дипломатичний пашпорт" виставлений у Відні 12 липня 1921 з підписом Г. Сидоренка „Уповновластненого заступника УНР в Будапешті"; дві „Кур'єрські посвідки" чч.226 і 403 з рр. 1920 й 1921 та ін.

На прохання проф. Яр. Рудницького, що був на відкритті цієї виставки, зроблено „зероксові" відбитки з усіх цих документів для дальших дослідів і меморіяльного вжитку. При цьому виявилося, що Національний Архів Канади зберігає багато інших документів із історії Українських Визвольних Змагань із 1917 і дальших років. Робляться заходи, щоб виготовити їхній реєстр для майбутніх дослідників.

В. ЧОРНОВІЛ, І. СЕНИК І В. СТУС ВСТУПИЛИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ ГРУПИ

Вячеслав Чорновіл

Ірина Сеник

Василь Стус

Ню Йорк. — Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи повідомляє, що Вячеслав Чорновіл, Ірина Сеник і Василь Стус вступили в ряди Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, не зважаючи на те, що вони перебувають під цю пору на засланні, закінчивши минулого року строки ув'язнення.

У п'ятницю, 16-го листопада, пресова служба Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради повідомила, що органи КГБ заарештували члена Української групи Василя Стрільцова, що зменшило кількість членів, які перебувають на волі, до п'ять осіб, а саме, Ніна Строката, Оксана Мешко, Іван Кандиба, Віталій Калиниченко та Василь Мальцкович.

За час існування Української Гельсінкської групи від 9-го листопада 1976 року, в її ряди вступило 22 особи. З того числа 12 були заарештовані, два члени виїхали за Захід, а одна особа виступила з групи.

В. Чорновіл, І. Сеник і В. Стус були заарештовані в 1972 році. Чорновіл і Сеник були засуджені на 6 років ув'язнення і 5 років заслання, а Стус на 5 років ув'язнення і 3 роки заслання.

Шведський журналіст очолить Міжнародну Амнестію

Лондон, Велика Британія. — Міжнародна Амнестія, Організація, яка обороняє політичних в'язнів у цілому світі, проголосила, що від липня 1980 р. обов'язки генерального секретаря цієї гуманітарної установи перебере шведський журналіст Томас Гаммарберг, якому минуло 37 років життя.

Він замінить на цьому пості Мартина Еннальса, британця, який займає це становище від 1968 року.

Томас Гаммарберг донедавна був головою екзекутивного комітету Міжнародної Амнестії, радіокореспондентом в роках 1976-78, а перед тим редактором для закордонних справ у шведській газеті „Експрессен".

У Пекіні появився повний запис судової розправи над китайським дисидентом

Пекін. — Пресові агентства інформують, що в Пекіні появився повний текст-запис перебігу судової розправи над китайським дисидентом Вей Джингшенгом. Раніше на стінних плякатах появлялися уривки-цитати з цього 50-сторінкового документу, який, згідно з твердженням західних кореспондентів, дуже некорисний для теперішніх лідерів Китайської Народної Республіки. Закордонні газети, цитуючи Вей Джингшенга, описують відносини у теперішньому Китаї, що дуже турбує пекінських керівників.

На своєму суді Вей Джингшенг мав заявити, що якщо громадяни КНР не можуть критикувати теперішніх лідерів, то Китай мало відрізняється від часів „культурної революції", коли то „банда чотирьох", звана тепер радикалами, керувала країною. „Конституція КНР дає людям право критикувати лідерів, — казав у своїй обороні Вей, — бо вони (лідери), є тільки людьми, а не богами". Він додає, що він свідомий того, що критика „не є дуже приємною для вуха".

Вей Джингшенг, 29-річний дисидент, був засуджений пекінським судом на 15 років ув'язнення за нібито контрреволюційну активність і передавання військових таємниць точніше неокресленим чужинцям. Суд над ним був офіційно проголошений відкритим для публіки, але найближчі приятелі і родина підсудного не дістали дозволу на участь у процесі. Китайські поліційні власті покористувались практикою Совєтського Союзу: судову залю виповнили своїми людьми, щоб потім заявити що вже немає місця у судовому приміщенні.

Тиждень після засуду Вей Джингшенга почали у Пекіні появлятися частини його зізнання і оборонної промови. Вони друкувались у підпільному журналі, званому „Форум 5-го квітня", як теж на мурах будинків у Пекіні та інших китайських міст. Минулої неділі, коли приятелі засудженого намагалися продавати копії зізнання Вей, поліція відібрала матеріял і заарештувала чотири особи. Пізніше також придержано редактора названого підпільного журналу „Ліу Чінга, який пішов до поліції, щоб інтервеніювати в користь заарештованих. Йому закинули, що він видрукував запис судового процесу.

З документу виходить, що Вей Джингшенг сам виступав у своїй власній обороні і відмовився визнати назначеного урядом адвоката. Дехто з приятелів думає, що це була основна

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Президентські кандидати

Коли в минулому тижні зголосив свою кандидатуру на президента ЗСА колишній двократний республіканський губернатор стейту Каліфорнії Роналд Ріген, то американські виборці мають вже перед собою чималу листу поважних кандидатів. Йдеться, очевидно, про дві головні американські партії, бо хоч з історії чи організації виборів відомо, що й різні інші партії чи організації проголошують задля престижу чи демонстрації свого кандидата, то широкі кола громадян цим мало цікавляться. Найчисленнішою, за кількістю зареєстрованих членів, тепер є Демократична партія, звана „партією народу". Проте на дотеперішніх 39 президентів ЗСА 15 було республіканців, 13 демократів, 4 належали до Демократично-Республіканської партії, 4 до партії „Виг", один до Партії Національної Унії, а два перші президенти були „федералістами" отож у виборах на президента ЗСА грають прерізні вирішні моменти, при чому його партійна приналежність інколи сходить взагалі на другий плян.

Президентські вибори відбудуться в ЗСА щойно 4 листопада 1980 року, в перший вівторок після першого понеділка у листопаді, а перші стейтові правибори відбудуться щойно 25 лютого 1980 року у Ню Гемпширі. Правибори будуть тягнутися аж до 11-12 липня 1980 року в стейті Юта. Конвенція Демократичної партії відбудеться 11-14 серпня 1980 року в Ню Йорку, а Республіканська партія матиме свою конвенцію 14-18 липня в Детройті. Щойно на тих конвенціях виберуть по одному кандидатові. Такий довгий час, передбачений Конституцією і освячений традицією, для вибору президента і віцепрезидента, при чому тільки вони два є вибрані за системою виборів посередніх, а не безпосередніх, така штудерна виборча процедура є специфічним американським феноменом. Джіммі Картер поручав у своїй президентській кампанії три роки тому, щоби змінити Конституцію у тому напрямку, щоби президента вибирати також безпосереднім голосуванням, тобто зліквідувати Колегію Електорів, і щоби скоротити передвиборчий період. Тепер в Сенаті вже розглядають законопроєкт в справі безпосереднього голосування на президента і віцепрезидента.

Покищо найбільше зацікавлення американського суспільства зосередилося на кампанії демократичного сенатора Едварда Кеннеді проти однопартійного президента Джіммі Картера. У дотеперішніх опитах, що їх переводили професійні агенції, різні часописи, сенатор Кеннеді має перевагу над кандидатурою президента Картера на другу каденцію. Якщо вибори були б переведені тепер, у минулому чи цьому тижні, то іранський шантаж не побільшив би шансів президента Картера, бо йому закидують, що він чимало завинив у такому упадку державного престижу ЗСА, який підбадьорив Аятоллу Хомейні до переведення злочинного виклику Америці. Проте до виборів далеко. Не відомо теж, чи в ході передвиборчої кампанії не набере більшого розголосу кандидатура двократного губернатора Каліфорнії, демократа Едмунда Бровна.

По республіканському боці буцім то найбільші шанси має колишній губернатор Каліфорнії Роналд Ріген, за ним ідуть колишній губернатор Тексасу Джон Коннелі (був ранений, коли їхав із тодішнім президентом Джоном Кеннеді в одному автомобілі 22 листопада 1963), і далі голова сенатської меншости Говард Бейкер, колишній амбасадор в Об'єднаних Націях та колишній голова Сі-Ай-Ей Джордж Буш і ще кілька кандидатів, отже разом десять.

Як нам, українцям, ставитися до найближчих президентських виборів? Коли для широкого американського загалу грають ролю такі моменти, як прізвище, заслуги родини, чи особистий чар кандидата чи його професія, то для нас наиперщим критерієм повинно бути відношення даного кандидата до Москви і до комунізму, знання історії Сходу Европи і зрозуміння для права поярмлених Москвою народів до власної держави. Партійна приналежність тут не грає ролі. Всі зголошені дотепер кандидати з обох партій це поважні діячі, з яких кожний має за собою поважні атути, хоч і не брак кожному з них від'ємних сторінок. Проте для нас, американських громадян-українців, повторяємо, найважливіше: як хто з них ставиться до Москви і комунізму.

Панас Феденко

РЕЛІГІЙНА РЕФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ІСТОРІЮ КРАЇН ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ Й АМЕРИКИ

(1)

31 жовтня — свято в Німеччині. Вірні Євангельської Церкви згадують той день виступ ученого монаха Августинського Чину Мартина Лютера в р. 1517 проти деяких звичаїв і правил Католицької Церкви, які Лютер уважав за суперечні науці євангелистів. Лютер писав, що християни мусять визнавати за правдиве тільки те, що написано в Євангелії.

Тому він відкинув, як людську вигадку — чернецтво, сповідь, чудеса і мощі святих та авторитет Папи. Лютер виступав особливо проти так званих індульгенцій Римської Церкви: церковна ієрархія продавали своїм вірним писані свідоцтва на відпущення гріхів. Лютер уважав, що ні гроші, ні пости й молитви не можуть спасти людей і забезпечити їх душам рай після смерти: тільки віра в милосердя Боже може врятувати грішну душу від мук в пекельному огні. Лютер не був ворогом Католицької Церкви: він хотів Церкву обновити, дати їй форму на основі євангельській. Тому й назва „реформація".

Папа засудив ідеї М. Лютера. Князі окремих країн Німеччини, що зісталися вірні Римові, хотіли знищити реформацію і самого Лютера. Але Лютер придбав багато прихильників між німецькою шляхтою, серед міщанства й у селянстві та знайшов могутніх покровителів поміж князями володарями німецьких областей. Ці князі й шляхта охоче прийняли Лютерову реформу особливо через те, що він вимагав скасування манастирів, котрі володіли великими земельними мастностями. Ці багатства перейшли в руки князів і шляхти.

Прихильники Лютерової реформи в містах і по селах читали переклад Біблії, який зробив Лютер на німецьку мову, і знаходили в Святому Письмі підпору для своїх надій: вони питалися, чи й за життя Адама та Еви в райських садах була панщина і особливі привілеї для шляхти.

Лютер був противником цих „мрійників", що хотіли завести порядок „без холопа і без пана". Він спирався на владу князів і шляхти і вимагав від простолюддя (селян і міщан) безумовного послуху „начальству" (Obrigkeiten). Коли в деяких провінціях Німеччини селяни виступили проти панщини, то Лютер закликав князів і шляхту задушити й покарати „розбійницьких селян". Спротив княжих і шляхецьких підданих владі Лютер уважав за противну релігії. Він зв'язав релігійну реформу з владою князів і шляхти. Духовенство Лютерової Церкви було в союзі з начальством, бо, як написано в посланні апостола Павла, „всяка влада від Бога створена". Тому не сміють піддані противитися владі і бунтуватися в обороні свого права. Лютер писав: „Бог велить радше переносити владу, котра робить кривду, ніж терпіти (владу) черні, яка обороняє право". Лютер не створив Євангельської Церкви, що була б незалежною від світської влади. Навпаки, реформована церква в Німеччині стала частиною світської адміністрації.

Цар Петро I скасував владу патріярха 1721 року і створив міністерство для справ Православної Церкви, назване „Святішим Синодом". В Синоді мав владу „обер-прокурор", світська особа, призначена царем. Цій реформі дав теоретичні основи українець Теофан Прокопович, архиєпископ Великого Новгорода. Він був прихильником Лютера і написав конституцію для Православної Церкви — „Духовний Регламент".

Непослух і спротив владі духовенство Православної Церкви засуджувало як гріх проти Божої волі: „Бога бойтесь, царя чтите", — так учили в школах Російської імперії.

Євангельська (Лютеранська) Церква залишила глибокий слід у політичному житті Німеччини. Виховання в дусі покірности владі, яка має право бути опікункою над народом, не дало населенню більшої частини Німеччини (в Прусії) дійти до політичної зрілости на основах демократії. У Прусії аж до кінця Першої світової війни 1918 року не було загального виборчого права до пруського Крайового сойму. Парлямент імперії, створеної 1871 року, не міг створити власного уряду: уряд призначив монарх — кайзер. Жителі Німеччини не були повноправними громадянами, а „підданими"(Untertan).

Зовсім іншим шляхом пішла реформація в деяких інших країнах Західньої Европи і в Північній Америці. Рішальний вплив на це мав французький богослов Кальвін, що осілився в Женеві-республіці.

(Продовження буде)

Л. Рихтицький

ІСТОРІЯ ЧИ МАЙБУТНІСТЬ?

[1]

Песиміст скаже, що говорити тепер про майбутність народів поневолених сьогодні Росією — це ділити шкуру на живому ведмедеві. Це так, у щоденному однак тільки житті. В політиці перспективи майбутности грають принаймні таку велику ролю, як лекції історичного минулого. Брак передбачування подій, брак політичного плянування на майбутнє знищив Третій Райх Гітлера і цей брак заподіяв колосальну шкоду американському становищу у світі, як провідній потузі, щоб назвати тільки два приклади. А вже плянування політичних кадрів самих поневолених народів — це не тільки право, але обов'язок супроти їхніх власних націй.

Існування імперій є станом антиприродним, штучним, звичайно базованим на брутальному насиллі, на багнетах окупаційних сил. Це повністю відноситься до так званого Совєтського Союзу, творцем і носієм якого є російський імперіялізм, спертий на живих, активних силах російського народу. У деяких західніх політичних колах все ще панує теза, підсунута їм і підтримувана великодержавними російськими шовіністами, що існування Совєтського Союзу, тобто модерної імперії російського народу, забезпечує мир на Сході Европи, на Кавказі і в Азії і що без такого панування росіян над іншими народами, мовляв, ці народи вигубили б себе у вічних злосусідських війнах, в атмосфері взаємної ненависти і зависти. Сказати, щоб схоронитися від дощу, то треба вживати виключно російської парасолі, є щонайменше перебільшенням, як вже не скрайнім ідіотизмом засліпленого шовінізму. Але, безперечно, що абсолютний мир панував на світі тільки тоді, коли жив на ньому тільки один, перший чоловік. З хвилиною, коли Бог поставив біля нього другу людину, почалися сусідські взаємини як приязні, так і ворожі. Ми, наприклад, могли б сказати, що для забезпечення миру в світі, зокрема між Совєтським Союзом і його сусідами, з яких ні один не є його приятелем, треба ввести американську окупацію Европи і Азії і на цих нових окупаційних багнетах будувати тривкий „мир". Так можна в безконечність і це є ідіотизм. Іншого слова не можемо вжити, бо політичні терміни, як окупація, неволя та імперіялізм є вже тільки логічними наслідками такої ідіотичної настанови якоїнебудь політичної школи, в тому випадку російської, байдуже, чи вона прислонюється „батьківством" царизму, панславізмом, марксизмом, чи — як тепер починає бути в моді серед деяких російських емігрантів — відродженням православ'я в дусі християнської любови... між росіянами і поневоленими ними народами!

З неприродними явищами природа робить порядок. Природні сили поодиноких народів, базовані на їх власній, для них тільки притаманній культурі, традиції і національній окремішності, скоріше чи пізніше приходять до голосу і, скидаючи кайдани, роблять кінець імперіям. Чи це станеться із Совєтським Союзом до 1984 року, як предсказав Андрей Амальрик і сім британських генералів, чи, може, скоріше, або пізніше — не грає суттєвої ролі. Суть проблеми — це смерть імперії і народження самостійних держав, звільнених своєю боротьбою народів.

Серед народів Східньої Европи, поневолених сьогодні росіянами, найбільше політичного зацікавлення викликають стосунки між польським і українським народами, не тільки тому, що в тому просторі Европи вони найчисленніші, але також — і зокрема тому — що їхнє історичне минуле багате у досвід, з якого можна витягати різні висновки. Польський публіцист, Юліян Мєрошевскі, народжений у Кракові, вояк армії ген. Андерса і співробітник паризької „Культури", ще 1975 року вмістив в 4-му числі російського збірника „Континент" статтю "про „Російський, польський комплекс' і території УЛБ (Україна, Литва, Білорусь)", починаючи словами: „Ми лякаємося росіян. Ми лякаємося росіян не на полі битви... ми лякаємося російського імперіялізму — російських політичних плянів. Чому росіяни хочуть мати держависателіти як Польща, Чехо-Словаччина чи Мадярщина — замість добробажаючих або невтральних сусідів?" І неначе йому у відповідь — в цій же паризькій „Культурі", число 7/8 за липень-серпень цього року, польська журналістка дає йому багатозначну відповідь на сторінці 144-ій: „російський вплив загрожує індивідуальній одиниці, а німецький тиск під час окупації до цієї індивідуальности навіть не дібрався, противно, зміцнив її і загартував".

Це суть і зміст так званої „російської проблеми", це духова і політична настава цього народу, який не вміє жити зі своїми сусідами, — ба навіть не тільки зі сусідами, але з цілим світом! — мирно, по-добросусідському, у приязні і співпраці.

(Продовження буде)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Уляна Любович. РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН. Нариси з пережитого. В-во „Новий шлях". Вінніпег-Торонто, Канада 1969, ст. 189. Обгорка та ілюстрації Мирослава Григорієва. (Друге видання 1978).

Читачі „Свободи" не читали рецензії в своєму часописі про книжку Уляни Любович, хоч ця книжка здобувала славу більше як десять років тому, коли авторка в численних містах ЗСА і Канади читала кілька нарисів, які пізніше появилися друком в 1969 році. Книжка „Розкажу вам про Казахстан" прийшла на світ у славі, яку їй виспівали ті дописувачі до часописів, які звітували про успішні літературні вечори авторки. І „Свобода" містила деякі з тих дописів і вважала, що тоді не треба було давати ще окрему рецензію на твір, прославлюваний в дописах. Так тоді сказав був автор цих рядків, який тоді працював у „Свободі", пообіцявши авторці, що згадає про її книжку, коли вийде друге видання. І от це сталося і треба дотримати слова та хоч частинно зібрати коротко те все, що писали про книжку Уляни Любович десять років тому, уважаючи її за надзвичайну появу в нашій літературі.

• • •

Марія Андрієвна Кейван вмістила довшу статтю на три шпальти в „Новому шляху" (31-го січня 1970) п. заг. „Дещо про авторку та книжку „Розкажу вам про Казахстан", в якій пише більше про авторку, як про її твір, оповідаючи про її студії в Познані та думаючи про те, чому саме Уляну доля загнала в Казахстан.

„На мою думку, це сталося тому, щоб було кому стати речником тієї частини українців, що їх заслали у Казахстан. Щоб їх переживання не розвіялися безслідно із вітрами по далеких азійських просторах, тільки щоб були вони записані у книгу мартирології українського народу". М. А. Кейван бачить в авторці „непересічний хист, непересічну культуру і незламність та живучість притаманну українській людині взагалі, а Уляні Любович зокрема".

В тому ж „Новому шляху" (десь під Великдень, 1970) Одарка Снігурович в „Листі до Віри Ке" захоплюється творами У. Любович, бо в них „все живо розмальоване, коротенько, але виразисто, не раз крізь сльози, але завжди з гумором і легким серцем. Все сплітається в неї у цікаві взори, де нема ні зайвого стіжка, ні фальшивого кольору. Цілковита відсутність патосу".

В „Новому шляху" писав про У. Любович і третій автор — (от) — Остап Тарнавський, звітуючи про літературний вечір у Філядельфії. Рецензент пише, що „у розповіді авторки немає наріканння, немає обвинувачення; це безпосередній голос людини, яка в трагічній ситуації намагається затримати у собі все людське, чим багате її серце, витримати і вижити... Краса її в літературній формі, у зорганізованому короткому нарисі, з підкресленою пізантою, в лаконічному стислому вислові".

Лев Шанковський в „Америці" з 18-го березня 1969 р. писав про виступ У. Любович у Філядельфії як про „вже широковідому авторку імпресивних нарисів про Казахстан". Він називав нариси У. Любович „майстерштиками мистецької прози", які „нагадують М. Коцюбинського і Ернеста Гемінгвея" і „яким не бракує мистецької краси, в якій з особливою силою проявляються гуманні почування авторки". (Цю рецензію передруковано, здається в „Новому шляху").

„Америка" (4-го березня 1972) надрукувала фейлетон на дев'ятьох шпальтах Яр. Климовського під заг. „Спокійна розповідь про кошмарні пережиття". Автор рецензії наводить довші уривки з нарисів У. Любович і стверджує, що в її творах „не дасться вирвати якогось рядка з цілости, тут важить кожнісінькe слово, кожна деталь". Я. Климовський твердить, що авторці „прикметна здібність обсервації — вміння вибрати найвідповіднішу точку зору, з якої об'єкт оглядаємо". Автор кінчає свій фейлетон твердженням, що „Любович дала твір високої мистецької якости, який дав їй змогу увійти на магістральний шлях нашої літератури".

„Українські вісті" двічі писали про книжку У. Любович — раз у числі з 12-го червня 1969 року, а вдруге тиждень вчасніше з 5-го червня, коли (ю.к.) — Юрій Клиновий вмістив змістовну рецензію під заголовком „Уляна Любович розказує про Казахстан". Він підкреслив те, що „письменниця має свій власний стиль, свою власну літературну стежечку, без патетики, без претенсій, без нарікань і намагання викликати співчуття, ніби кам'яна статуя розказує про кам'яне немилосердя.., звертаючи увагу радше на епіку, ніж на їх папатетику". Критик бачить в авторки „майже абсолютну об'єктивність", що є „одним з найбільш притягаючим мистецьким засобом письменниці".

Твори У. Любович, названі нею „нарисами", хоч деякі з них це новелі, пройняті своєрідним

(Закінгення на стор. 4)

Вийшло перше число „Записок УММАН"

Оттава (ОУПС). — Виконуючи постанову Президії Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук — УММАН із 1939 року, видано перше число „Записок УММАН", задуманих як щорічний огляд діяльности цієї наукової установи на еміграції.

На зміст першого річника складаються матеріяли й звіти з діяльности УММАН за минулий (1978) рік, декрет уряду УНР, в екзилі про відновлення її діяльности, звідомлення з першої асамблеї „Свята української науки" в Монтреалі, стаття про 60-річчя проф. М. Степаненка й інші. Редактор цього річника — проф. Яр. Рудницький.

ФІСА вітає австралійського міністра з докторатом

Лідкомб (НПВ). — Дирекція Фундації Українознавчих Студій в Австралії — ФУСА привітала окремим письмом — гратуляціями кол. міністра, а тепер федерального комішенера в Канберрі, д-ра Ал. Грассбі з його відзначенням Українською Могилянсько-Мазепинською Академією Наук в формі почесного доктората в Мюнхені 15-го червня 1979 р. Міністер Грассбі заявив, що це відзначення для нього має окрему вагу, як перше з українського боку в додатку до багатьох інших неукраїнських почестей, що їх він одержав в часі виконання своїх обов'язків у федеральному уряді Австралії.

Лев Яцкевич

„РІК 1984" — ВЖЕ ПОЧАВСЯ

[1]

У світі багато політичних ворожбитів, але ніхто з них не може рівнятися з Джорджем Орвеллом (1903-1950). Джордж Орвелл — це письменницький псевдонім Артура Блера, аскетичного англійця, уродженця Індії, що здобув собі славу та популярність своїми двома політичними повістями-фантазіями: „Звіринна фарма" та „Рік 1984". Перша повість — це сатира на Совєтський Союз, а друга — це футуристична візія нашого світу в 1984 році.

Ця повість навіяна песимізмом, що був вислідом його недуги (туберкульози), що остаточно стала причиною його смерти. Орвелл був свідомий цього, що йому залишилося лишень кілька років життя, в яких він хотів передати на папір свій відчай та розчарування британською бюрократією та політикою соціялістів.

Він зпочатку був великим приклонником соціялізму й навіть в 1936 році боровся, як добровілець, по стороні комуністів в еспанській громадянській війні. Але при кінці життя, він прозрів та став завзятим ворогом комунізму. „Рік 1984" спрямований не тільки проти Совєтського Союзу, але й проти еврокомунізму в Західній Европі.

Герой його повісти, Винстон Смит, це сірий член „щасливої", утопічної імперії, з хронічним боляком на кістці правої ноги, 2-ма комбізонами, що служать йому за вбрання, та мрячними спогадами про давноминуле життя в Англії.

„Рік 1984" може залишитися нездійсненою фантазією, але ця дата залишиться назавжди символом та ідеєю недалекого майбутнього для всіх мешканців англосаксього світу, а орвелізм — загально зрозумілим прикметником комуністичного кошмару.

Джордж Орвелл придумав слово „старший брат", що в повісті „Рік 1984" був тираном та шефом панівної партії, яка володіла Океанією, однією з трьох суперпотуг орвелівського утопічного світу.

„Рік 1984" — це опис нашого життя по тому політичному апокаліпсисі, що став справжнім нелюдським кошмарем. І хоч від орвеллівського „1984 року" ділить нас ще повних 5 років, кожний, хто читає цю книжку та порівнює з нею наше сьогоднішнє життя, мусить згодитися в тому, що „рік 1984", частково, вже почався.

Світ, перед яким Орвелл остерігає читача — це патологічна форма соціялістичної мрії. „Старший брат" читачеві нагадує Сталіна, який був дуже активний по Другій світовій війні, коли багато людей вірило, що майбутній устрій світу матиме червону відтінь, а принайменше так думала більшість соціялістів, яких Орвелл хотів остерегти перед небезпекою та облити їх уми холодною водою своєї візії.

У повісті „Рік 1984" внутрішня частина комуністичної еліти контролює великі маси людей за допомогою модерної технології, заставляючи до важкої праці пролетаріят, збаламучений та несвідомий своєї експлуатації.

Модерному читачеві тієї повісті мимоволі насувається думка про те, чи це дійсно утопічна фантазія, чи радше інтуїтивне передбачення недалекого майбутнього. Погляньмо уважно довкола себе та порівняймо деякі аспекти нашого життя з орвеллівськими.

Орвелл вважав, що в 1984-ім році наша плянета буде розподілена поміж 3-ма суперпотугами: „Океанією", що зміщатиме ЗСА, Британію, Австралію та південну Африку, „Евразією", що вміщатиме: Совєтський Союз, Европу та Сибір", та „Істазією", що в її склад входитиме: Китай, Японія, Монголія та південносхідня Азія.

Наш світ, тобто світ 1979-го року, контрольований також 3-ма суперпотугами: ЗСА, Совєтським Союзом та Китаєм, або безпосередньо (в Східній Европі), чи посередньо, за допомогою політичної та економічної зброї. Згідно з передбаченнями Орвелла, Істазія (Китай) становитиме під технологічним поглядом, найслабшу з усіх 3-ох суперпотуг.

В орвеллівськім утопічнім світі всі 3 суперпотуги находяться в стані постійних війн поміж собою, що ведуться конвенційною зброєю на території Північної та Центральної Африки, Близького Сходу та Індії. Ті війни зуживають багато природних багатств, що б'є дошкульно по життьовому стандарті населення. Помимо цього, що всі 3 суперпотуги мають атомну зброю, ніхто нею не користується, щоб не довести до знищення світу.

Пов'язаність союзами постійно міняється поміж контрагентами, але жадні дві потуги не мають достатньої переваги, щоб знищити 3-тю. У той спосіб нерозіграні війни продовжуються безконечно.

Тепер пригляньмося як світ виглядає сьогодні. ЗСА провадили 11-річну обмежену війну у В'єтнамі, в якій Совєтський Союз і Китай постачали зброю та військових і технічних фахівців комуністичним противникам Америки. Хоч всі суперпотуги мали задовільні запаси атомної зброї, ніхто тієї зброї не вживав. Програна Америкою війна у В'єтнамі послабила її моральний хребет, але це не захитало матеріяльного балансу сил тих 3-ох потуг, які дальше змагаються за здобуття впливів та мінеральних ресурсів в Африці та на Близькому Сході.

Сьогодні принаймні 6 держав одержує матеріяльну допомогу від Китаю та Совєтського Союзу, при чому пов'язанність союзами поміж тими державами постійно зміняється.

І так Етіопія, що була в союзі із ЗСА впродовж багатьох років, заключила новий союз із Совєтським Союзом, а Сомалія, ворог Етіопії, на якої терені Совєтський Союз мав свої військові бази, зірвала свої зв'язки з Москвою та заключила новий союз із ЗСА. Також Китай і Совєтський Союз були пов'язані політичним союзом до 1966 р., але потім Китай зірвав той союз і нав'язав новий із ЗСА.

В орвеллівській Океанії населення розподілялося на три соціяльні класи: т. зв. пролів, або бездушних робітників, що становили 85% населення, еліти, яка вміщувала членів внутрішньої партії (приблизно 2% населення), що контролювала ціле державне життя, живучи при тому розкішним і вибагливим життям) та членів зовнішньої партії, що становили 13% населення і виконували ці партійні доручення та докладну контролю державного правління.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ПРОДОВЖУЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

„ГАРБУЗОВА ВЕЧІРКА"

Ню Йорк. — „Гарбузова Вечірка", влаштовувана щорічно 83-им Відділом Союзу Українок Америки, відбулася цього року 3-го листопада у приміщенні Організацій Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку. Участь взяло велике число членкинь з родинами та запрошених гостей. До танців грала оркестра „Червона Калина", під проводом Ростика Декайла, веселу програму перевела п-і Надя Савчук, буфетом завідувала п-і Стефанія Савчук. Головою Відділу в цій каденції є п-і Анна Рак.

СПІВ ХРИСТИНИ Р. ЛИПЕЦЬКОЇ НА ХВИЛЯХ РАДІО

Детройт. — Пісні з платівки знаної української співачки меццо-сопрано Христини Р. Липецької будуть надавані в середу, 21-го листопада ц. р., о год. 10:05 вечора на радіостанції WQRS FM 105.1 в Детройті.

З глибоким сумом повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що 17-го листопада 1979 року, відійшла у Вічність,
на 86-му році життя,
наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АННА КОСТЮК
уроджена ОЛЕКСІВ

ПАРАСТАС — в понеділок, 19-го листопада 1979 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 20-го листопада 1979 року з української католицької церкви св. Юра, а опісля Тлінні Останки Покійної будуть перевезені на цвинтар Calvary, Queens, N.Y.

У глибокому смутку:
ВОЛОДИМИР — син з дружиною СОФІЄЮ
МИРОСЛАВ — син з дружиною СТЕФАНІЄЮ
ІРЕНА і РОМАН — внуки
МАРІЯ — правнучка
АГАФІЯ ДАВІДОВСЬКА — сестра з родиною в Польщі

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих,
що в неділю, 18-го листопада 1979 року, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І НЕБІЖ

бл. п.

ЛЕВ КУДЕЛЯ

народжений 18-го червня 1914 року на Волині.

ПАРАСТАС буде відправлений у вівторок, 20-го листопада 1979 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Quinn, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в катедрі св. Володимира в Ню Йорку в середу, 21-го листопада 1979 р., о год. 10-ій ранку, а після цього будуть перевезені Тлінні Останки Покійного на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — РАЇСА
син — РОМАН
внук — ГАВРИЇЛ
дядько — ПЕТРО АНДРІЙЧУК
і Родина в Україні

Замість квітів, просимо складати дар на Православний Семінар св. Софії або Комітет Оборони і Допомоги Політичним В'язням при Українському Золотому Хресті.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п. д-ра ВОЛОДИМИР САЄВИЧА

будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
у Філядельфії, Па.,
в церкві св. Архистратига Михаїла
27-го листопада 1979 року;
в Каплиці УКУ, 5 грудня 1979 р., о год. 9 рано

Про молитви в ці дні просять:
ІРЕНА І ТАРАС ВАНЧИЦЬКІ — донька і зять
ВОЛОДИМИР, ОКСАНА, ЕВГЕН — внуки

В пам'ять Покійного, складаємо 100.00 долярів на будову церкви в Люрді, Франція.

В глибокому смутку повідомляємо, що з Волі Всевишнього,
17-го листопада 1979 року, після довгої і тяжкої недуги, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СВАТ і ТЕСТЬ

бл. п. проф.

АРСЕН ІВАНОВИЧ МАНОЙЛО

Покійний був учасником Визвольних Змагань, перетерпів страшні муки по совєтських тюрмах, а на еміґрації самовіддано працював для добра УПЦеркви.

ПАНАХИДА буде відслужена у вівторок, 20-го листопада ц. р., о год. 7-ій веч. у церкві св. Покрови, при 12-ій вул. і Овк Лейн у Філядельфії, Па.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в тій же церкві, в середу, 21-го листопада 1979 року, о год. 9-ій ранку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ТЕОДОРА
донька — ПАРАСКЕВА з мужем ІВАНОМ
свати — НАЗАР й ОЛЕКСАНДРА ПРАСКИ
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ВІДБУЛАСЯ 18-ТА...

(Закінчення зі стор. 1)

О годині 1:30 по пол. відбулося відкриття. У проводі Орликіяди були: пл. сен. Богдан Копистянський комендант, ст. пл. Богдан Курчак — бунчужний і ст. пл. Оля Стасюк писар. Юнацькими частинами провадили гетьманич і гетьманівна 17-ої Орликіяди Марко Гудзяк і Роксана Волосенко.

В часі відкриття промовляла голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА, пл. сен. Євгенія Гойдиш. У своєму слові вона, між іншим, сказала: „Із нинішньої Орликіяди Ви маєте засвоїти те, що Львів був, є і буде все наш".

Рівнож привітав усіх директор Союзівки, знаний усім молодим українцям, пан Володимир Квас.

Після відкриття усі загони (а їх цього року було 31 з таких станиць: Філядельфія, Торонто, Нюарк, Вашінгтон, Трентон, Пассейк, Ню Йорк, Джерзі Сіті, Олбани, Гемпстед, Гартфорд, Ню Гейвен, Сиракюзи, Елізабет, Йонкерс, Бриджпорт і Кергонксон) виступали у точках, темою яких був Львів. Були точки гумористичні і серйозні, співані і рецитовані. Шість точок були присвячені закатованому композиторові Володимирові Івасюкові. Виступи з точками зайняли більшість пополудня і скінчилися перед вечерою. Після вечері відбулася вечірка при звуках молодої пластової оркестри „Кришталь".

У неділю рано, після Служби Божої, усі загони відповідали на питання про Львів. Кожний загін виходив на сцену й мав змогу виявити своє знання про Львів — його історію, події, культуру тощо. Важне було не тільки відповісти правильно на питання, але відповісти в такий спосіб, щоб якнайбільше членів загону відповідало.

Рівнож відбувалося точкування експонатів — були вишивки, дерев'яні герби, моделі, збірки знимок Львова і т. д.

Після цього на сцені представлено всім кандидатів на гетьманича і гетьманівну 18-ої Пластової Орликіяди. Вони відповідали на питання з біографії гетьмана Григора Орлика і на загально життєві питання.

Під час закриття Пластової Орликіяди промовляв Начальний Пластун, пл. сен. Юрій Старосольський, який сказав, що він зворушений цієї Орликіядою. Тому, що він сам виростав у Львові, він слухав відповідей із зацікавленням і хвилюванням. Він подякував пластовому куреневі „Орликівцям" за „цю прекрасну ідею Орликіяди і за це, що так солідно і правильно переводять цю ідею в життя".

Орликіяди — це імпрези, до яких пластуни дуже радо підготовляються і беруть в них участь. Перша пластова Орликіяда відбулася в Гемпстеді 10-го листопада 1962 р., з участю 102 юнаків і юначок. Цьогорічна Орликіяда вже десятий рік підряд відбувається на Союзівці. Ініціяторами і організаторами Орликіяд є 8-ий Курінь імени УПС Григора Орлика, якому в останніх кількох роках допомагає курінь старших пластунок „Буриверхи".

Після слова Начального Пластуна, пл. сен. Микола Курчак проголосив висліди змагань:

Гетьманич: 1-ше місце Леонід Герець (Ютика), 2-ге місце Іван Чировський (Нюарк), 3-тє місце Орест Темницький (Нюарк).

Гетьманівна: 1-ше місце — Катя Масник (Вашінгтон), 2-ге місце Маруся Максимович (Філядельфія), 3-тє місце Оля Явна (Нюарк).

Загальне точкування — Юнаки: 1-ше місце самостійний гурток „Кобри" з Бриджпорту, 2-ге місце 11-ий курінь з Торонто, 3-тє місце 49-ий курінь з Трентону.

Загальне точкування Юначки: 1-ше місце 4-ий курінь з Філядельфії, 2-ге місце 44-ий курінь з Нюарку, 3-тє місце 38-ий курінь з Пассейку.

Присутніми на Орликіяді були члени Головного і Крайового проводів Пласту та численні станичні.

При закритті пл. сен. Володимир Кух, голова комісії точкувань, подякував усім учасникам за працьовитість і ентузіязм і повідомив, що тема 19-ої Орликіяди буде „Чорне море — Українське море". Учасники грімким „Слава!" висловили свою вдячність ініціяторові Орликіяд і курінному „Орликівців", пл. сен. Андронікові Копистянському.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

оптимізмом, могутньою життєвою силою — їх тема — вперта боротьба за збереження людського обличчя людини".

„Овид" ч. 4 з 1970 року повідомив, що авторка „Розкажу вам про Казахстан" дістала другу нагороду в сумі 800 долярів на Третім Конкурсі Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чікаго.

В місячнику „Наш світ", ч. 3, червень 1970 року надрукована статейка о.д., яка кінчається закликом, що „книжку Уляни Любович таки муситься прочитати, щоб зрозуміти те, що витерпіла не тільки вона, а й терпить досі український нарід".

В. Лас(овський) в „Гомоні України" з 7-го березня називає книжку У. Любович „перлиною нашої еміграційної літератури" і ставить її поруч творів про війну Кафки, Анрі Барбюса і Г. М. Ремарка та домагається, щоб її перекласти на чужі мови.

Про літературні вечори У. Любович у Вінніпегу 25-го і 26-го жовтня 1969 повідомляв „Жіночий світ" з листопада-грудня 1969. На одному було понад 200 присутніх, а на пізнішому — 280!

В тому ж 1969 році виступала авторка з читанням своїх нарисів і в Торонті перед 200 особами, які з захватом стрічали її твори — „об'єктивні і без сантиментальности".

Відділ Комітету Українок Канади в Гамілтоні вітав письменницю 4-го травня 1969. Присутні, понад 100 осіб, „з повною увагою і часто зі сльозами в очах, в повній тишині вислухали прочитані твори".

Калина Дрогомирецька довше пише про гостину У. Любович в Чікаго 1-го березня 1970 року. Вона оповідає зміст деяких нарисів, а про цілу книжку написала, що „вона залишається в історії нашої літератури не тільки як документ з пережитого, але й як приклад мистецького переказу про жорстокі події й жахливі переживання... засланців".

Ми не маємо всіх голосів про книжку про Казахстан, але ще згадаємо, що і в далекому Буенос Айресі в Аргентині відбувся літературний вечір, на якому читали і оцінювали твори неприсутньої авторки Уляни Любович. Про це написала Л. Тауридзька в аргентинському українському тижневику, з 20-го серпня 1970 р.

„Свобода" дотримала своєї обіцянки і її дописувач подає численні похвальні голоси про книжку Уляни Любович „Розкажу вам про Казахстан", коли вийшло її друге видання. Та гадаємо, що авторка не вміє сісти на лаврах. Вона повинна вповні використати свій талант, щоб не залишитися авторкою тільки однієї книжки, про що автор цих рядків вже їй згадував, — але він не хоче, щоб так сталося, бо це була б шкода нашій літературі!

Чекаємо, щоб Уляна Любович розказала нам про ще щось...

Доповідь проф. д-ра Ю. Бойка на Міжнародному Конгресі

Проф. д-р Юрій Бойко

Міжнародний Конгрес, запланований у рамках „Association internationale pour L'etude et diffusion des cultures Slaves", при Юнеско відбувся між 17-23-им жовтня ц.р., у Дюссельдорфі Німеччина, в Музеї Ґете. З Юнеско були виділені спеціяльні грошові суми на переведення цього Конгресу, який практично зорганізував проф. д-р Боннського університету Роте (славістика) від імени західньонімецької організації — „Komitee der Bundes republic Deutschland zur Förderung der Slavischen Studien".

Уже саме бодай посереднія причетність ЮНЕСКО, де значні впливи мають совєтські чинники, зобов'язували до цього, щоб запросити до участи в Конгресі совєтську делегацію і вчених зі Східньої Німеччини, зі слов'янських країн Східнього Бльоку та Югославії. Думаємо, що це не було випадковим, що ані представника Білоруської, ані Української ССР не було. Тому доречним було запрошення проф. д-р Ю. Бойка, як німецького славіста, а в той же час репрезентанта української славістики.

Трудно було б коротко схарактеризувати обсяг розгляданої на Конгресі наукової проблематики, це вимагало б говорити про майже 20 здебільшого змістовних доповідей і про не раз жваву дискусію.

Представник ДДР говорив про потребу піднесення ґетознавчих дослідів на вищий щабель типологічного розгляду проблематики: що це був би за розгляд, можна судити з доповідачевого наскрізь позитивного ставлення до совєтської дефініції „критичного реалізму", міркування, які викликали на обличчях західніх учених здивовані усмішки. З іронією говорено в кулюарах про болгарського професора Ґеорґієва, який виступав після кожної доповіді, намагаючися тим довести гегемоніяльну ролю „соціялістичного табору" науки.

Цікавою була доповідь проф. Роте „Ґончаров і Ґете". Доповідач показав, на матеріялі ставлення російських письменників середини XIX століття до Ґете, ідейну вузькість і літературну пласкість російського реалізму.

Росіян із СССР було два: проф. д-р А. Мильніков з Ленінграду і проф. д-р В. Злиднєв з Москви, останній, видко, забезпечує закордоном лінію совєтської коекзистенції в західньому науковому світі.

В кулюарних розмовах він нарікав на американців, які, мовляв, зрікаються „плодотворної співпраці" з росіянами на передбачуваному в недалекому майбутньому конгресі істориків у Гарміш-Партенкірхені (Західня Німеччина). Доповідь Злиднєва — „Ґете в совєтській літературі і культурі після Другої світової війни" — обмежилася виключно російською культурою; зовсім недвозначно доповідач намагався показати росіян, як провідну духову силу в дослідженні й популяризації творчости Ґете. Проте цього доповідача було важко зрозуміти, бо не знаючи німецької мови, він майже за складами відчитував текст доповіді.

Доповідь проф. Бойка — „Ґете і слов'янський світ", була переглядом українських перекладів з Ґете протягом XIX-XX століття, при чому загально схарактеризовано й склясифіковано було близько 180 перекладів. Серед перекладачів лірики Ґете — П. Гулака-Артемовського, Й. Федьковича, Б. Грінченка, Д. Йосифовича, М. Чернявського — Ю. Бойко особливо виділив численні переклади П. Куліша, розкриваючи їх вартість, а також розглянув цінну збірку лірики Ґете, видану в Києві в 1948 році, крім цього доповідач торкнувся таких перекладів більших творів Ґете, як „Герман і Доротея" (І. Франка), „Страждання молодого Вертера" (М. Грушевська), „Еґмонт" (І. Стешенко). Докладній аналізі піддав доповідач переклади „Фавста" І. Франка, Д. Загула й зокрема М. Лукаша.

З огляду на обмеженість часу, Ю. Бойко із впливів Ґете на українську літературу виділив лише розгляд Франкового „Зів'ялого листя", вказавши на конкретні місця в „Страждання молодого Вертера", які стимулювали мотиви Франкового лірично-любовного циклу.

Згідно з логікою доповіді, проф. Бойко не вважав за можливе обминути того факту, що українську культуру самодержавна Росія жорстоко переслідувала, як також і те, що українська національна революція 1917-го — 20- р.р. відкрила двері розвиткові української культури. Цих констатацій не чули совєтські вчені, бо вони зарані на час доповіді проф. Бойка залишили залю, побоюючись його теми: „Переклади та рецепції з Ґете в українській літературі".

Конгрес у Дюссельдорфському Ґете-Музеї був повчальним не тільки в напрямку виясненння історичних німецько-слов'янських літературних відносин. В цьому Конгресі виявилася складність умов розвитку славістики, спричинена мотивами політичного характеру.

Н.Н.

Помер композитор Олекса Сніжинський

З великим спізненням дійшла до нас із Києва сумна вістка про упокоєння в Бозі 9 квітня ц. р. визначного українського композитора і довголітнього дириґента київських церковних хорів бл. п. Олексія Константиновича Сніжинського.

Народився він 6-го квітня 1904 р. в родині священика на Поділлі. По закінченні загальної середньої освіти, О. Сніжинський вдосконалив свої природні музичні здібності у київській консерваторії ім. М. Лисенка.

О. К. Сніжинський був довголітнім дириґентом у кількох київських храмах, шість років був керівником хору Володимирського собору. Неполадки з русофільським Екзархатом Московської патріярхії в Україні довели його до тяжкої серцевої недуги. Після примусового відпочинку і лікування, перейшов він на працю з хором Покровської церкви на Солом'янці, настоятелем якої був свого часу бл. п. Митрополит-мученик В. Липківський. Тут і справдилися слова псалмопівця, які він чув на кожній Св. Літургії: „Співатиму Богові моєму, поки живу".

Хор під рукою О. Сніжинського співав 7 квітня, на свято Благовіщення, а 8 квітня, в 5-ту неділю Великого Посту, на Всенічній і Літургії. На заупокійному він востаннє проспівав „Покаяніє" А. Веделя, а в понеділок, 9 квітня, дириґента не стало.

О. Сніжинський був звеличником давнього київського церковного розспіву та церковних піснопінь українських композиторів. Він і сам написав багато оригінальних хорових творів на богослужбові тексти Всенічної і Літургії, Постової і Цвітної тріоді та багатьох празників. Деякі з них творів йому вдалося проспівати в рр. 1941-43, під час Другої світової війни, коли спонтанно відродилася УАПЦерква.

Спочилий був усердним біографом усіх українських композиторів, авторів хорового православного співу, і старанним дослідником їх творчої спадщини. Залишив Покійний багату музичну бібліотеку, а у ній й чимало своїх рукописних творів, які, на жаль, через відомі в Україні обставини, не вийшли друком. Дай Боже, щоб його творчу спадщину вдалося переховати для майбутніх поколінь українських композиторів і дириґентів.

10 квітня, в Покровській церкві на Солом'янці, був відправлений похорон спочилого слуги Божого Олексія. Помолитися за нього зійшлися численно кияни, співали його колишні хористи, в тому і з Володимирського собору, які його любили і шанували та жили радощами і смутками свого улюбленого мистецького працівника.

Вічна пам'ять щирому співцеві Божої слави!

о. М-в (УПІнформація)

У ПЕКІНІ ПОЯВИВСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

помилка підсудного, бо він не зумів поставити в своїй обороні генеральних кримінальних законів КНР. Оспорюючи заяви підсудного, прокуратор в одному місці заявив Вей Джінґшенґові, що китайська конституція визнає „широкі демократичні права", але базується на чотирьох принципах: лідерстві Комуністичної партії, соціялізмі, диктатурі пролетаріяту і марксизмі-ленінізмі, інтерпретованому Мао Зедонґом. „Громадяни, — заявив прокуратор, — мають тільки свободу підтримувати ці принципи, а не поборювати їх".

Вей Джінґшенґ був колись „червоним ґвардистом" в часі „культурної революції", а пізніше служив в армії. Його батько є партійним урядовцем.

Пам'яті Єлисавети Явтушенко

У середу, перед північчю, 29-го серпня ц.р. померла визначна парафіянка і українська громадянка, паніматка св.п. Єлисавета Явтушенко. Парафія наша втратила у ній дуже працьовиту і жертвенну парафіянку, як також щиру християнку. Для неї не було ніяких перешкод для праці при церкві або матеріяльної пожертви. Це була людина, яка не тільки була віддана своїй Церкві всім своїм єством, але й своєму народові.

Св.п. паніматка Єлисавета була дуже доброго характеру і по відношенні до інших людей. Вона не вміла сміятися із своїх ближніх ані не називала їх поганими словами. Навпаки, вона ніколи не відмовила в ніякій допомозі, якщо хтось її потребував.

Народилася св. п. паніматка Єлисавета 29-го серпня 1900 року на Харківщині, в Україні. Їй не припала щаслива доля. Хоч вона була незаможня, але вийшла заміж за багатого і доброго чоловіка. Тільки б жити... Одначе, це був початок урядування совєтської влади, яка нищила їх матеріяльно, духово і фізично. Довелось їй втікати і ховатись, разом з своїм чоловіком Олександром, щоб не попасти до в'язниці або на заслання. Але не пощастило. Її чоловіка схопило НКВД і вислало його на Сибір, де він відсидів сім років. Перед початком війни 1941-го року, відбувши своє заслання, повернувся він до своєї родини в Україні.

І так пройшло понад двадцять років життя у зненавидженій комуністичній системі. Почалася Друга світова війна, прийшла зміна влади, але й тут не було нічого кращого. Під владою нового окупанта чоловік Єлисавети, Олександер, був арештований і лише чудом вдалось йому оминути розстрілу. Вкінці чоловік св.п. Єлисавети, Олександер, висвячується на священика, для праці в Українській Православній Церкві. Але воєнні події заставили їх утікати на Захід. Нарешті війна скінчилася і перших кілька повоєнних років були скитанням по таборах у Німеччині, а після цього виїзд до Америки.

Здавалось, що тепер життя буде краще. Але доля химерна й тут не покинула їх обох. Отець Олександер маючи підірване здоров'я, помер 25-го серпня 1964 року. Паніматка Єлисавета залишилася вдовою.

Як за життя чоловіка так і повдовівши, вона була відданою трудівницею своєї церкви. Як сестриця вона була рядовою сестрицею, секретаркою, касиркою. Допомагала парафії, пекла просфори, виконувала обов'язки дяка, на кожному відтинку старалася щось добре зробити. І була б вона ще багато доброго зробила для нашої парафії. Але воля Божа була інша. В середу, 29-го серпня, в день її народження, несподівана смерть забрала її від нас на віки.

У п'ятницю 31-го серпня відслужив панахиду в погребника настоятель о. Д. Мамчур. У суботу, у 8-ий год. ранку, почалася похоронна відправа в церкві св. Володимира. Похорон служив о. Д. Мамчур, настоятель, і митр. прот. о. Ф. Коваленко, який приїхав аж з Клівленду, Огайо, щоб віддати пошану покійній Єлисаветі. По закінченні похорону тіло Покійної відвезено до Саут Баунд Бруку, на Український Православний Цвинтар і там поховане коло тіла покійного чоловіка, прот. о. Олександра. Покійна любила своїх людей, хотіла завжди бути між ними і може тому в погребника, в церкві і на цвинтарі було багато людей. Вона любила всіх і її любили всі.

Після похорону, на поминальному обіді, на заклик о. Дмитра, переведено збірку на нев'янучий вінок в пам'ять покійної паніматки Єлисавети. Збірку, яка дала 185.00 дол., перевів п. П. Хмелівський. Гроші ці призначено на фонд журналу „У.П. Слова".

У неділю, 7-го жовтня, у парафіяльній церкві св. Володимира, у сороковий день від смерти Покійної відслужено панахиду за спокій її душі. Знову прийшло багато людей до церкви, щоб помолитися за її душу, а опісля прийшли всі до парафіяльної залі на поминальний обід, згадуючи Покійну добрими словами.

о. Д. Мамчур

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 14-го до 19-го ТРАВНЯ 1979 РОКУ

(7)

Резолюції Спеціяльної Організаційної Комісії і її Підкомісій

(Продовження)

ДЛЯ ПОЖВАВЛЕННЯ БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ
(Резолюції)

1. Утривалювати і сприяти розвиткові української культурної спадщини.
2. Зміцнювати вузли української родини.
3. Зміцнювати зв'язки, які об'єднують всіх українців.
4. Плекати особисту гідність поширенням і скріпленням ідеалів братерства, що його практикується в УНСоюзі.

До 1. Утривалювати українську культурну спадщину в УНСоюзі — зразу ж при допомозі.

а) щоденника українською мовою,
б) тижневика англійською мовою,
в) місячника для дітей,
г) спонзорування культурних курсів, дитячих таборів й курсів українських танців,
ґ) видавання книжок, брошур та інших матеріялів, що відносяться до української культури.

В додатку до повищої діяльности, рекомендується Головному Екзекутивному Комітетові обміркувати можливості:

1. Спонзорування змагань національних хорів
2. Спонзорування ансамблів національних танків
3. Спонзорування місцевих ораторських змагань
4. Спонзорування місцевих літературних змагань
5. Видання і поширення інформаційного посібника для загального вжитку про українську спадщину й про УНСоюз
6. Заохочувати місцеві Відділи УНСоюзу брати участь у багато-етнічних (між-етнічних) фестивалях.

До 2. Зміцнювати вузли української родини братською діяльністю, яка повинна включати:

1. Поглиблювання і скріплювання релігійного життя та релігійно-церковних практик.
2. Влаштовування родинних „українських вечорів" з відповідними культурними і родинно-товариськими програмами.
3. Пожвавлення активностей Відділів УНСоюзу з думкою про родину: спонсорувати родинні зустрічі, забави, танці, прогулянки кораблем, краєзнавчі і розвагові екскурсії тощо.
4. Літературні публікації та введення у „Свободі" рубрики чи сторінки про життя української родини.
5. Співпрацю з іншими українськими установами, які стараються посилювати родинну активність.

До 3. Зміцювати вузли, які об'єднують всіх українців, зокрема:

1. Активна участь і жертвенність в усіх акціях, що їх ведуть Український Конгресовий Комітет Америки, Комітет Українців Канади, Світовий Конгрес Вільних Українців та інші наші крайові центральні харитативні, культурно-наукові, виховні, молодечі, жіночі та подібні установи.
2. Участь у місцевих організаціях і загальному українському громадському житті.

До 4. Плекання особистої гідности посиленням і скріпленням та поширюванням ідеалів братерства, що їх практикується в УНСоюзі, до чого належать згадані вже:

1. Екскурсії, прогулянки кораблем, прогулянки до різних частин ЗСА й Канади та інших частин світу — виключно для членів УНСоюзу.
2. Видавати для членів й поширювати різні предмети пропагандивного характеру, як відзнаки, емблеми, наліпки, жакети, тощо.

До 5. Заохота наших членів до більшої участи в суспільно-громадському житті ЗСА і Канади.

1. Клопотання про урядові допомоги й стипендії для молоді, яка зацікавлена працею у публічних установах.
2. Установлення дорадчої Комісії для координування діяльности УНСоюзу в громадському секторі.

Для виконання всіх повищих рекомендацій необхідно заангажувати на працю постійного директора для публічно-громадських зв'язків.

У СПРАВАХ МОЛОДІ
(Резолюції)

З огляду на конечність пожвавлення організаційної діяльности УНСоюзу та більшої активізації української молоді в ньому а рівночасно мавши на увазі, що майбутність української громади й УНСоюзу залежить у великій мірі від сьогоднішнього виховання майбутніх поколінь, Головний Уряд схвалює:

1. Затруднити професійну особу, яка відповідала б за публічні зв'язки з українською молоддю та співпрацювала б з Округами й Відділами відносно братської діяльности УНСоюзу й яка виконувала б акції, зв'язані з активізацією молодих сил.
2. Відмолодити Відділи УНСоюзу з допомогою Окружних Управ.
3. Морально й матеріяльно допомагати всім існуючим організаціям української молоді на терені ЗСА і Канади.
4. Розплянувати й допомагати Округам УНСоюзу у влаштовуванні мистецьких і літературних конкурсів молоді з відповідною винагородою.
5. Допильнувати, щоб Відділи та Округи УНС розгортали спортову діяльність молоді в їхніх місцевостях у формі турнірів круглів, тенісу, ґольфу, плавання тощо.
6. Співпрацювати й допомагати центральним спортовим організаціям, як і молодечим організаціям, у влаштовуванні спортових імпрез та влаштувати спортові змагання з рамени УНСоюзу на Союзівці.
7. Допомагати морально й матеріяльно у влаштовуванні спортових таборів усіми українськими організаціями та організувати такі табори в тих місцевостях, де відчувається їх потребу.
8. Перевести пропагандивну кампанію у формі афішів, жетонів, сорочок тощо на Союзівці й по всіх Округах, головно заохочуючи молодь до участи у громадський і союзовій діяльности.
9. Включити молодь до переведення переліку українського поселення в ЗСА і Канаді згідно з пропозицією Спеціяльної Організаційної Комісії.
10. При уділюванні стипендій звернути більшу увагу на громадську й союзову діяльність даного апліканта у відношенні до інших критерій, якими керується Стипендійна Комісія.
11. З нагоди року дитини уфондувати три-тижневий побут на Культурних Курсах на Союзівці трьом молодим особам, які письмом найкраще висловлять своє зацікавлення тими ж курсами.
12. Управа Союзівки повинна подбати й уможливити, щоб мистецькі одиниці молоді ЗСА і Канади брали активну участь у мистецьких виступах на Союзівці.
13. Продовжувати моральну й матеріяльну підтримку школам українознавства на терені ЗСА і Канади наданням різних нагород визначним учням.

ПРОДОВЖЕННЯ ЗВІТІВ ПІДКОМІСІЙ, ДЕБАТ І УХВАЛ

Після схвалення резолюцій, запропонованих першою підкомісією Спеціяльної Організаційної Комісії, себто Підкомісії активностей Відділів та її частин відносно ролі Окружних Комітетів, Братських активностей та Союзової активности молоді, Головний придсідник покликав до звіту референтів дальших підкомісій.

Євген Репета звітує за Підкомісію для ролі керівника продажу забезпечення:

Беручи під увагу вік секретарів, поселення наших людей на великих обширах, віддаль, брак знання двох мов деяким секретарям, підхід до проспектів тощо, підкомісія прийшла до переконання, що проблему посилення організування членів можуть розв'язати лише нові люди, себто професійні продавці забезпечення. Всі дотеперішні спроби — це лише „латання", а не „розв'язання" нашої проблеми зменшування членства. Кваліфікації такого продавця мали б бути: хотіння зробити з продажу забезпечення життєву кар'єру, мати потрібний вишкіл, бути українського походження, орієнтуватися у нашім громадськім житті, двомовність, відносно можливий вік у порівнянні до наших секретарів, які в пересічі є вже старші, мати піддержку керівних органів Союзу та Відділів, мати адреси людей в даній місцевості, потрібну пропагандивну літературу. Така людина повинна стояти в центрі нашої уваги. Таких людей повинен шукати Організаційний Відділ, Екзекутива, Окружні Комітети. Експериментальну працю з такими продавцями почати у вибраних Округах, забезпечивши йому піддержку Відділів і дати йому потрібні адреси, зробити для нього рекляму. Тому при Головному Уряді повинен бути керівник продажу забезпечень.

В дальшому **Мирон Куропась** реферує справу Вишколу організаторів, а **Василь Оріховський** і **Микола Хоманчук** — Ролю головного організатора.

Після звітів Предсідник проголосив дискусію.

Аскольд Лозинський: Запитує, яке відношення є керівника продажу забезпечення до головного організатора? На його думку, керівник повинен бути безпосередньо відповідальний за свою працю перед головним організатором і йому безпосередньо підлягати у дисципліні праці й виконуванні плянів.

Євген Репета: Головний організатор є вибраний Конвенцією, а керівник продажу життєвого забезпечення — це службовик — то так і подумано, що відповідає перед головним організатором.

Богдан Футей: Екзекутива повинна перевірити, чи між постановами про керівника продажу життєвого забезпечення, окружними організаторами (філд органайзер) і статутовими постановами про компетенції головного організатора не буде колізій. На його думку, головний організатор повинен приймати до праці так званих „філд органайзер".

Іван Флис вияснює, що ніхто, ані Спеціяльна організаційна Комісія не мала інтенції створювати новий департамент. Керівник продажу життєвого забезпечення має працювати під наглядом головного організатора і тому колізій не може бути. Сподівається, що головний організатор буде працювати „рука-в-руку" зі згаданим керівником для добра Союзу.

Василь Оріховський висловлює негодування з пропонованих підкомісією пропозицій відносно керівника продажу життєвого забезпечення. Це, на його думку, створюється окремий департамент, який перебирає працю головного організатора, як пиміром підшукування нових організаторів та вишкіл. Союз має добрих секретарів Відділів, тому належить більш уваги присвятити їм, дати їм добрий „товар" і переконливі аргументи, щоб могли посилити працю в терені. Він є проти введення в життя пропонованих підкомісією пропозицій.

Іван Геврик: Секретарі були й будуть для Союзу найважливішими в організаційній праці. Якщо хочемо, щоб Союз був братською організацією — підставою праці в терені мають бути секретарі. Не погоджується з мотивацією Євгена Репети.

Богдан Гнатюк просить, щоб Є. Репета з'ясував ще раз ті пропозиції, у яких сказано про залежність керівника продажу забезпечення й „філд органайзер-ів" від головного організатора.

Євген Репета вияснює, що керівника продажу приймає до праці Екзекутива й він підлягає і звітує головному організаторові. Він не є членом Головного Уряду, але лиш працівником.

О. протопресвітер Степан Біляк: Пан Оріховський виявив своє невдоволення. Повинен сказати чому, чи може з того, що новоприйнятий керівник є краще винагороджуваний? Це також треба б взяти до уваги.

Василь Оріховський: Новонайнятий керівник, якого „знайшла" Комісія, не був членом УНСоюзу. Він не знає, що це таке братська установа, якою є Союз. Він працював у комерційній компанії. Він повинен мати зв'язки з нашою громадою, яких ще не має. Нам ідеться про збільшення членства, а він на мій запит відповідає, що буде організувати радше членів з високим забезпеченням. Грішми Союз зростає, але членство меншає. Яка нам користь з того, що керівник продажу приєднає 8 членів по 100.000 — разом 800.000, але це буде дуже малий зріст членів, а у висліді число членів буде маліти. В тому й проблема, що нам ідеться про членів, а не тільки про гроші.

Іван Флис. Екзекутива знає й доцінює працю секретарів. Без огляду на це, чи Союз буде мати окремого керівника продажу забезпечень, чи ні, то секретарі будуть все тим фундаментом, на якому ріс Союз протягом своєї 85-літньої діяльности. Дотепер головний організатор не придбав для Союзу нових організаторів, бо й цього, що є в Канаді, приєднав головний предсідник при допомозі канадського Представництва в часі побуту в Торонті. Професійних продавців забезпечення мають також інші братські організації. Чим більший прихід матиме Союз, тим кращі послуги дасть членам. З новоприйнятим до праці керівником продажу Екзекутива має договір на рік — тому треба, щоб Організаційний Відділ взяв його під свою керму й для добра Союзу гармонійно співпрацював.

Євген Репета: Ми не вводимо змін у праці Союзу. Екзекутива вже давніше приймала до праці обласних організаторів, а тепер прийняла керівника продажу забезпечень. Число наших недіяльних секретарів, з огляду на вік, буде збільшуватися. Крім того, до нових проспектів, які є у віці біля 40 років, треба нового підходу — тому заангажування нової професійної людини наш Головний Організатор повинен радісно повітати. Сама реклама не допоможе, бо треба піти до хати й переконувати в потребі життєвого забезпечення.

Василь Дідюк висловлює здивування, що Спеціяльна Організаційна Комісія, 18 підкомісій, 11 засідань, стільки проєктів, а деякі невикінчені чи, радше сказати, неузгіднені. Як з того вийти? Треба ввести деякі зміни, але може не такі, як пропонують підкомісії. Є Конвенцією обраний член Екзекутиви — то чому із ним не узгіднити справ? Як виглядало б, коли б ще іншим членам Екзекутиви додати допоміжних людей? Може краще прийняти ті пропозиції, що узгіднені, а ці, що ще не викінчені, передати вибраним Комісіям. Не погоджується з аргументами Є. Репети.

На внесення Б. Гнатюка, загально піддержане, припинено дискусію.

Іван Геврик подає внесок, щоб Звіт підкомісій відкинути. **Іван Одежинський** внесок підтримав.

Богдан Гнатюк: Просить Геврика, щоб він відкликав внесок, бо Екзекутива прийняла людину до праці й з ним договорилася на час одного року.

Мирослав Кальба: Подає внесок, щоб закінчити нинішні наради. Дати можливість Оріховському й Репеті узгіднити суперечні погляди й завтра продовжувати наради над цією справою.

Предсідник не може прийняти нового внеску, бо є вже один зголошений.

Тарас Шмаґала: Просить, щоб переголосувати поставлений внесок.

Богдан Футей: Не погоджується з внеском Геврика. У звіті підкомісії є точка 3-тя: „Роля головного організатора" і точка 4-та „Вишкіл секретарів". Ці справи є узгіднені з Головним Організатором. Крім того, прийнятий до праці керівник продажу вже працює і він, як було сказано, підлягає головному організаторові. Супроти того п. Геврик повинен відкликати свій внесок.

Аскольд Лозинський: Першим був внесок підкомісії, щоб прийняти звіти.

Іван Флис: Вияснює, що не було формального зголошення й піддержання внеску підкомісії, а тому, що Геврик на поновлений запит предсідника не відкликує свого внеску, предсідник заряджує голосування. Формальний внесок є: Відкинути звіти підкомісії.

Після голосування Предсідник проголосив, що лиш один Геврик був за тим, щоб відкинути звіт.

РЕЗОЛЮЦІЇ!

У СПРАВІ КЕРІВНИКА ПРОДАЖУ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ

Реферує Євген Репета:

1. Головний Уряд УНС рекомендує прийняти на працю у Головній Канцелярії професійного керівника продажу життєвого забезпечення, який був би працівником УНСоюзу під наглядом Головного Організатора і йому безпосередньо підлягав.
2. Затрудники на пробний час професійних продавців життєвого забезпечення у одній або двох Округах у найбільш пригожих до того місцевостях.

У СПРАВІ ВИШКОЛУ ОРГАНІЗАТОРІВ

Реферує Василь Оріховський:

1. Влаштовувати щорічно в Головній Канцелярії тиждень вишколу для організаторів.
2. Подбати про те, щоб організатори мали стейтові дозволи („лайсенси").
3. Організатори повинні доповняти своє знання вечірніми курсами, а кожних два роки (по можности) участю у спеціяльних курсах життєвого забезпечення.

Предсідник зарядив голосування над формально зголошеним внеском, щоб прийняти звіти підкомісій так, як були відчитані. По переведенні голосування предсідник ствердив, що за прийняттям звіту було 19 голосів, проти ніхто, а чотири здержалися. Предсідник проголосив, що сесія закінчила наради, а наступна сесія почнеться в четвер, 17-го травня о год. 9.30 рано.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ НАРАД

Четвер 17 травня 1979 р.

ПРОДОВЖЕННЯ ЗВІТІВ ПІДКОМІСІЙ

Головний предсідник **Іван Флис** відкрив ранню сесію четвертого дня нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу. На порядку нарад продовження звітів Спеціяльної Організаційної Комісії та її підкомісій.

ЗВІТ ПІДКОМІСІЇ ПРОГРАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Володимир Сохан звітує за Підкомісію програм забезпечення.

Обов'язком цієї Підкомісії було переглянути пляни (роди) забезпечення Українського Народного Союзу та його забезпеченеве діловодство і запропонувати введення нових родів забезпечення та потрібних, на її думку, змін для модернізації забезпеченевого діловодства УНСоюзу.

Пропонує схвалити такі рекомендації:

У СПРАВІ ПРОГРАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Рекомендації)

1. Ввести в життя вже готові і затверджені забезпеченевими властями стейтів і провінцій нові роди забезпечення:

а) Пенсійного, як окремої грамоти, платного по 65-ому році життя одноразово, або пенсійними ратами. В цій грамоті змінити відсоткову стопу нагромадження резерви, достосовуючи її до теперішньої ринкової відсоткової стопи.

б) Термінового із зменшувальною сумою забезпечення, як додаткового пляну забезпечення до грамоти життьового забезпечення.

2. Подбати про затвердження і введення наступних нових грамот забезпечення (які відповідали б потребам гіпотечного забезпечення членів УНСоюзу):

а) Термінового із зменшувальною сумою забезпечення на 15 років.

б) Термінового із зменшувальною сумою забезпечення на 20 років.

3. Спопуляризувати введені вже від 1-го березня 1979-го року підвищені максимальні суми забезпечення: до $100,000 у віці до 40 років життя і до $50,000 у віці до 45 років життя.
4. Підвищити вікові межі та максимальні суми для забезпечування без лікарських оглядин, користуючись оглядинами „парамедиків".
5. Впровадити додаткові знижки вкладок при забезпечуванні на високі суми.
6. Впровадити нову систему ставок дивіденди і дати змогу членам вибирати:

а) виплату дивіденди чеками,
б) акумуляцію дивіденди,
в) закуплення дивідендою додаткового термінового або виплаченого забезпечення.

7. Допомагати членам набувати дешеве знижкове групове забезпечення на випадок занедужання на покриття коштів лікування і на покриття коштів побуту в лікарні.
8. Впровадити для членів Департаменту Молоді виплати із Сирітського Фонду у випадках смерти обоїх батьків членів, коли ці батьки та їхні діти мали грамоти УНСоюзу на відповідно високі суми забезпечення.
9. Переводити спеціяльні кампанії, в яких члени могли б у визначеному часі подвоїти суми свого забезпечення до визначеної вікової межі та до устійненої максимальної суми забезпечення без вимоги лікарських оглядин.
10. Співпрацювати з кредитівками, які уділяють гіпотечні позички, щоб таким особам, які затягають позички, пропонувати грамоти гіпотечного забезпечення УНСоюзу.

Мирослав Кальба: Це найбільш сприємливе, що реферував п. Сохан. Це буде цією реальною працею, з якою ми повернемося до наших Відділів. Треба лиш побажати, щоб якнайскоріше все це було введене у діяльність Союзу. Вносить, щоб усе прийняти так, як було відчитане звітодавцем.

Внесок цей піддержали: **Іван Геврик** і **Анна Гарас**. Ніхто до дискусії не зголосився.

Предсідник піддав внесок під голосування й ствердив, що прийнято його одноголосно.

ЗВІТ ПІДКОМІСІЇ ПУБЛІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Реферує **Іван Телюк.**

У СПРАВІ ПУБЛІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
(Резолюція)

Пропонується створити нове адміністраційне становище директора (керівника) публічних зв'язків для пропагування доброго імени УНСоюзу.

Особа, що мала б виконувати цю функцію, має мати такі кваліфікації:

1. Фаховий вишкіл (університецьке образування зі спеціялізацією — публічні зв'язки, або адміністрація).
2. Знання української і англійської мов.
3. Персональна особовість (це, що звуть харизмою).

Завданиям директора (керівника) публічних зв'язків було б:

1. Координувати й плянувати братську працю в УНСоюзі, зокрема по Округах і Відділах. Основною діяльністю має бути підсилення приєднування нових членів і зміцнення братських функцій.
2. Вдержання дотеперішного членства й поширення діяльности на нових членів. Знайти нові способи, які впливали б на молодь, на професійних і непрофесійних людей, щоб вони стали членами УНСоюзу й відзискали свою українську ідентичність.
3. Плянувати різні подорожі-прогулянки.
4. Збільшити членство УНСоюзу.
5. Пропагувати добре ім'я УНСоюзу.
6. До співпраці цій людині має бути визначений один з редакторів „Свободи" і „Українського Тижневика", щоб у пресі появлялися статті про діяльність УНСоюзу й забезпеченеві справи, а також дописи з терену про працю секретарів.
7. Протидіяти уявленню загалу, що УНСоюз це забезпеченева установа для старших людей. УНСоюз є важливою установою в нашому громадському житті.
8. Співпрацювати з нашими кредитовими установами.

Екзекутива УНСоюзу унапрямлює й наглядає над працею цієї людини, яка виконує функцію публічних зв'язків, та приймає її на працю.

9. „Свобода" має формувати політичну думку нашого громадянства у ЗСА і Канаді.

Мирон Куропась: Просить вияснити, що означає вислів: „Свобода" має формувати „політичну думку"? Чи це зміна від того, що було дотепер? Ми повинні мати „Свободу" вільну для вислову різних думок. Не хотів би, щоб „Свобода" створювала якусь „політичну думку".

Іван Телюк: Відповідає, що „Свобода" повинна мати більше редакційних статтей, які оформлювали б і віддзеркалювали б політичне становище нашої громади в ЗСА і Канаді.

А. Лозинський: Зауважує, що тепер у „Свободі" немає статтей на політичні теми, які колись писали Драґан і Кедрин. Добре було б, щоб теперішні редактори почали писати такі статті.

Іван Флис: Тому, що ніхто не зголошувався до дискусії, прийняв внесок Б. Футея, піддержаний А. Лозинським, — зазначуючи, що цей звіт буде резолюцією. По переведенні голосування, предсідник ствердив, що за внеском було 18 голосів, а 1 здержався.

ЗВІТ ПІДКОМІСІЇ ПРЯМОЇ ЗБІРКИ ВКЛАДОК

Реферує **Уляна Дячук:**

Члени Підкомісії свідомі того, що сама згадка про пряме збирання вкладок викликає спротив в терені, бо це заторкує зміну праці і завдання Відділів. Пряме збирання вкладок тепер є можливе лише у випадку, коли Відділ на це погодиться. Члени Підкомісії є тієї думки, що УНСоюз мусить мати адресар членства, бо ледве чи є тепер інша організація — подібна Союзові, щоб не мала адресаря своїх членів.

Головний Уряд повинен ухвалити резолюцію, щоб Екзекутива негайно звернулася до всіх Відділів з проханням, щоб вони переслали адреси своїх членів. Дотепер адреси членів прислали 62 Відділи, які бажають, щоб дивідендові чеки були висилані прямо на адреси членів. При тому треба підкреслити, що Головний Уряд не має наміру вводити спосіб прямого збирання вкладок, але належить подрібно з'ясувати, які користі мали б члени, Відділи й Окружні Комітети з того, що Головна Канцелярія буде мати адреси членів з кожночасними змінами. Це було б допоміжне в організаційній праці.

ПОЗИТИВИ І НЕҐАТИВИ ПРЯМОГО ЗБИРАННЯ ВКЛАДОК

I. Збірка через Відділи — СТАТУТОВЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

ПОЗИТИВИ

1) Контакт з членами:
а) на місячних зборах.
б) щонеділі (чи суботи).
в) приєднування нових членів.
б) Братська допомога.

2) Менші кошти:
а) Члени передають гроші секретареві.
б) Один рахунок.
в) Секретарі полагоджують багато справ самі, що відтяжує Головну Канцелярію.

3) **Користі для членів:**
Багато Відділів мають братські каси, з яких платять за своїх членів, а опісля з них стягають вкладки.

НЕҐАТИВИ

1) **Брак контролі:**
а) Відділи залягають з вкладками.
б) Платять за членів, а опісля відтягають за них і суспендують їх.

2) **Не мають контактів з членами:**
а) Не проводять зборів, платять поштою.
б) Не висилають повідомлень членам.
в) Не висилають дивіденди членам.
г) Без контактів не мають можности організувати нових членів.
ґ) Присвячують забагато часу на збірку вкладок, а не мають уже його для організування членів.

4) **Брак селекції у виборі секретаря:**
Праця Відділу залежна від активности, доброї волі та інтеліґентности секретаря, що віддзеркалюється також в організаційних осягах. Предсідники і касири не відчувають відповідальности за Відділ з огляду на винагородження тільки секретаря.

5) **Проблеми у передачі діловодства секретаря** у випадку захворіння і нездібности чи смерти секретаря.

II. ПОТРЕБИ ВСТАНОВЛЕННЯ АДРЕСАРЯ ЧЛЕНІВ — БЕЗ ПРЯМОЇ ЗБІРКИ ВКЛАДОК

1) **Допоможе в організуванні членів:**
а) Висилка брошур.
б) Повідомлення про нові кляси забезпечення (через селективне звернення).
в) Повідомлення про організаційні збори, кампанії і т. д.
г) збірка адрес проспектів.

2) **Допоможе у Братській праці Відділів чи Округ:**
а) Повідомлення про імпрези, прогулянки.
б) Селективна висилка повідомлень про уділювання стипендій.
в) Збірка фондів на підклад боргових зобов'язань.
г) Збірка на різні допомогові, харитативні і громадські цілі.
ґ) Можливість групового набування інших родів забезпечення.

3) **При існуванні адресаря членів, легко впровадити нового секретаря, чи перебрати Головній Канцелярії збірку вкладок.**
4) **Адресар є підставою до прямої збірки вкладок.**

НЕҐАТИВИ: Збільшення коштів для вдержання адресаря.

ПРИЧИНИ ПЕРЕХОДУ НА ПРЯМУ ЗБІРКУ ВКЛАДОК ІНШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

1) **Брак добрих організаторів, чи збірщиків вкладок.**
2) **Брак Контролі у збиранні вкладок.**

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Першою реакцією Управ Відділів був їх спротив. При існуванні адресаря, забирає понад 4 роки часу, щоб перейти на пряму збірку вкладок, на добровільній базі. Відвідини Відділів членами Екзекутиви були конечні і давали добрі результати.

НЕҐАТИВИ:

1) Більший тягар праці і більші кошти Головної Канцелярії.
2) Втрата особистого контакту з членами.
3) Втрата членства при переході на пряму збірку, особливо з меншою сумою забезпечення.

ЗАКЛЮЧЕННЯ:

а) Пряме збирання вкладок мусить бути затверджене Конвенцією.
б) Якщо кошти секретарської винагороди покажуться завеликі, пряме збирання вкладок покажеться конечним.
в) Зміна в структурі членства може приспішити пряме збирання вкладок.

Маючи все це на увазі, Підкомісія пропонує таку резолюцію:

У СПРАВІ ПРЯМОЇ ЗБІРКИ ВКЛАДОК
(Резолюція)

1. Пряме збирання вкладок (Головною Канцелярією без посередництва секретарів) є можливе тепер тільки у випадку, якщо даний Відділ собі цього забажає.

2. УНСоюз мусить подбати про адресар членства: Екзекутивний Комітет повинен звернутися до Відділів, щоб вони подали Головній Канцелярії адреси своїх членів та вияснити, що це може допомогти в організаційній і братській праці Відділів і Округ.

Прямі звернення до членів уможливлять їм набути групове забезпечення, як напр. хворобове, чи від випадку нездібности до праці, яке УНСоюз тепер не може сам провадити.

Іван Флис: Просить зголошуватися до дискусії над звітом п. Уляни Дячук.

Іван Геврик: Мати адресар членів у Гол. Канцелярії — це добра думка, але важко її зреалізувати, бо члени часто змінюють адреси так, що і секретар інколи не має правильної адреси члена.

Василь Дідюк: Вносить, щоб звіт прийняти як був прочитаний.

Уляна Дячук у відповідь п. Геврикові каже, що Головна Канцелярія буде час до часу оголошувати в пресі і справляти адреси.

Іван Флис заряджує голосування над звітом п. Уляни Дячук. Внесок, щоб прийняти, був поставлений Василем Дідюком, а піддержаний Романом Куропасем. Після голосування ствержує, що внесок прийнято, як резолюцію, одноголосно.

ЗВІТ ПІДКОМІСІЇ ДЛЯ ПЕРЕПИСУ УКРАЇНЦІВ ЗСА І КАНАДИ

Реферує **Богдан Футей**. Підкомісія пропонує таку резолюцію:

У СПРАВІ ПЕРЕПИСУ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ ЗСА І КАНАДИ
(Резолюції)

Для вдержання тривалого зв'язку з українськими громадами ЗСА і Канади та поодинокими родинами для кращого успіху в організаційних діях, є конечним перевести перепис українського населення. Щоб здійснити цю резолюцію Головний Уряд доручає Головному Екзекутивному Комітетові:

1. В порозумінні з УККА і КУК перевести перепис українського поселення в ЗСА і Канаді.

2. Започаткувати перепис вже літом 1979 р., але лише як спробу в трьох Округах УНСоюзу в ЗСА й одній Окрузі в Канаді.

3. Для переведення перепису затрудити студентів-членів УНСоюзу за фінансовою винагородою.

4. Для переведення перепису призначити бюджет 6,000 долярів.

5. Видати відповідний запитник, який послужив би потребам УНСоюзу й українській громаді.

Крім того, приготовано „Запитник", в якому питання можна додати, або змінити.

Марія Душник: Запитує, які місцевості є передбачені, де має відбутися пробний перепис населення?

Богдан Футей: Пропонуємо наступні Округи: Філядельфія, Клівленд і Ембридж в ЗСА та Монтреаль в Канаді. Йдеться про це, щоб до цієї праці взялися люди, які вірять в успіх і перейняті нею.

Гелен Олек: Має заміти відносно питань в „Квестіонарі" — треба уважно питання опрацювати і їх вмістити в запитнику. Зокрема відносно віку й зайняття тощо.

Іван Флис: Запитує, як розуміти вислів, що перепис має бути зроблений „в порозумінні з УККА і КУК" — як розуміти це порозуміння?

Богдан Футей: Вияснює, що УНСоюз приступає негайно до реалізації цього проєкту й про це інформує наші центральні громадські установи. Вони можуть приступити до співпраці та використати наші спроможності. Не йдеться про їхню апробату, але про узгіднення з ними, бо це влегшить нашу працю в терені. Очевидно, що питання в „Квестіонарі" можуть бути змінені, але так, щоб дали бажані нам інформації й були згідні з постановами закону, бо нічого протизаконного не можемо робити. Це лиш перша фаза, в якій хочемо осягнути відомості про кількість родин тощо. Просить, щоб цей проєкт прийняти як резолюцію.

Тарас Шмаґала: Важливе одержати адреси, до кого висилати „Запитник".

Василь Дідюк: Про що йдеться: чи про адреси для Союзу, чи про перепис населення, як технічно це повинно бути переведене?

Б. Футей вияснює, що в першій фазі того проєкту є зібрання адрес, а друга фаза — висилка квестіонара. Це можна буде робити або при допомозі преси, або окремими післанцями. Все це має бути фінансоване УНСоюзом і місцевими товариствами в рівній пропорції.

Іван Іванчук: Подає пропозиції, щоб в квестіонарі додати питання про власність нерухомостей.

Богдан Зорич: Запитує, чи взято до уваги передплатників часописів, бо це були б докладні адреси.

Текля Мороз: Піддержує внесок Б. Футея, щоб прийняти звіт, як був прочитаний.

Іван Флис: Після переведення голосування проголосив, що за внеском було 23 голоси. Прийнято як резолюцію.

ЗВІТ ПІДКОМІСІЇ ДЛЯ СПРАВ ЗМІНИ СТРУКТУРИ УНС

Реферує **Іван О. Флис**: Підкомісія пропонує рекомендації, які будуть передані Статутовій комісії перед Конвенцією.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ КОНВЕНЦІЙНОЇ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ

1. Для зменшення коштів Конвенції, Відділи вибирають делегатів з таким розчисленням: один делегат від 100 членів, з тим, що від одного Відділу може бути найбільше трьох делеґатів.

2. Біжучі — щоденні справи УНСоюзу полагоджують спільно затруднені в Головній Канцелярії чотири головні екзекутивні урядовці і їхні рішення мають бути ратифіковані на найближчому засіданні повного Головного Екзекутивного Комітету.

3. Головний Предсідник пересилає квартальні звіти всім членам Головного Уряду УНСоюзу про працю в УНСоюзі.

4. Головний Екзекутивний Комітет має право злучувати недіяльні Відділи. Такі Відділи мають право відклику до Головного Уряду УНСоюзу.

5. Екзекутива має право встановляти максимальну висоту забезпечень поодиноких кляс і віку.

Усі інші ухвалені Головним Урядом рекомендації, які були предложені підкомісіями і які заторкують постанови статуту, будуть зібрані після виготовлення протоколу й передані Статутовій Комісії 30-ої Конвенції.

Зреферований внесок Підкомісії піддержує А. Лозинський, а після голосування предсідник проголосив, що предложені пропозиції прийнято одноголосно.

Богдан Футей і Т. Мороз подають внесок, а Мирослав Кальба піддержує, щоб перевести голосування над цілістю — всіх звітів, які були прийняті з поправками й доповненнями, що вже були переголосовані, а після закінчення засідання, по можности в найближчому часі, проголосити в обох мовах і переводити в життя.

Після голосування предсідник ствердив, що внесок прийнято 24-ма голосами. Два здержалися.

Мирослав Кальба вносить, щоб з цією хвилиною, коли всі звіти Спеціяльної Організаційної Комісії були прийняті, її праці були закінчені й вона перестала діяти — розв'язується.

Внесок цей піддержали: А. Лозинський, І. Одежинський, Роман Куропась.

Внесок прийнято 25-ма голосами. Один здержався.

Анна Чопик: Тому, що Комісія перестала діяти, то ми не маємо Статутової комісії. Добре було б, щоб ми таку Комісію мали.

Предсідник погоджується з думкою, щоб була постійна Статутова комісія, бо треба викінчити ті речі, які тут були ухвалені.

Тарас Шмагала: Не погоджується з тим становищем. Статутову Комісію покликує Екзекутива перед Конвенцією.

Аскольд Лозинський: Щоб не творити Статутової Комісії, бо ті рекомендації, які були ухвалені, належить лиш списати й приготовити до передачі Статутовій Комісії, яка, згідно зі статутом, буде оформлена перед Конвенцією.

Володимир Сохан це піддержує з додатком, щоб Іван Флис, як голова тієї Підкомісії, списав усі рекомендації.

Іван Флис з цими пропозиціями погодився. Він збере всі рекомендації, їх спише й розішле всім членам Головного Уряду до перегляду.

Постанову прийнято оплесками — одноголосно.

Предсідник повідомляє, що 8 точка порядку нарад закінчена.

ЗВІТ УПРАВИТЕЛЯ СОЮЗІВКИ ВОЛОДИМИРА КВАСА

На початку прошу Вас вшанувати однохвилинною мовчанкою нашого довголітнього майстра церемоній, блаженної пам'яті Володимира Гентиша.

Хвальний Уряде!

Приємно мені звітувати Вам за діяльність Союзівки, яка є популярна на цілий світ і ми можемо бути горді, що маємо таку оселю.

Я дякую Богові, що дозволив мені сили і здоров'я частинно причинитися до розвитку Союзівки, бо це вже двадцять п'ятий рік моєї праці на Союзівці.

На цьому місці я складаю щиру подяку нашим піонерам, які купили Союзівку в 1952 році.

Мій звіт буде дуже короткий, бо подробиці Ви вже чули в звіті Контрольної Комісії.

За 1978 рік ми мали приходу $473.836.16, а розходу $454.723.15, лишилася скромна сума 19.113.01. До цієї суми треба додати закуп інвентаря і перебудови на суму $18.324.77, то нам залишається прихід $37.437.78.

Річ ясна, що на бизнесове підприємство це не є велика сума, але як ми візьмемо наші скромні ціни за кімнати і харчі, а до того до таборів молоді, до з'їздів емеритів, до постійних тут мешкаючих емеритів, та інфляції, то не є так зле з нашим доходом. Інші подібні організації мусять кожного року докладати.

Останнього року ми мали обороту менше на $10.416.42 від попереднього року, а це тому, що погода не дописала перед і поза сезоном.

Цього року сезон заповідається добрий, мимо великої інфляції і браку бензини. Ми сподіваємося, що наш прихід перейде пів мільйона долярів.

Може дехто з Вас не здає собі справи, які труднощі є в провадженні Союзівки в теперішних часах. Нераз приходиться працювати по 16 годин денно чи то за кельнера, або кухаря, чи направки часом робити в ночі. ми не можемо позволити собі на великий персонал, в додатку тепер тяжко дістати доброго робітника; як знаєте, я вже цілий рік шукаю господаря і досі не знайшов, багато людей не хоче працювати і це не тільки ми, але інші підприємства мають в себе таку проблему. Гості, що приїжджають на вакації, хочуть мати всі вигоди і вони мають рацію.

Я тішуся, що маю кілька сталих добрих робітників, які з посвятою працюють, як моя адміністраційна асистентка Марійка Ганкевич, що працює вже десять літ, наш кухар Андрій Лесів 21 років працює в нас. Тепер я прийняв кухарку Олю з України і Нусю Зданко, як господиню, а в сезоні багато допомагає мені Іван Флис молодший. Тут нема праці тільки від години до години, як у фабриці; усі працюють з посвятою, бо свідомі, що Союзівка це українська установа.

Пані і Панове! Я вже нераз звітував вам, яку велику роботу виконує Союзівка для загальної української справи, а головно для молоді, але не зашкодить пригадати і дещо доповнити, бо дехто з вас не буває тут на вакаціях, а знає дещо про Союзівку зі „Свободи". „Свобода" правдоподібно має замало людей, щоб призначити когось кореспондентом, який писав би про Союзівку, хіба хтось принагідно напише, приміром пан Силик, який частіше перебуває тут на вакаціях.

Союзівка вже виховала одну ґенерацію бувших працівників Союзівки, а тепер має вже їх дітей. Перша ґенерація, бувші курсанти українознавства і учасники таборів, сьогодні є на провідних постах в американському житті та активні в українській громаді.

Наприклад, наш радний Тарас Шмаґала, який був на курсах українознавства. Майже всі пам'ятають о. Гузаря, чи колишнього працівника Юрка Дзундзу, який виступав на нашій сцені, а тепер виступає в телевізіях, фільмах в Голлівуді; останній фільм „ДЕЕР Гантер" дістав кілька нагород.

Багато молоді цуралися українського походження, чи були байдужні до українських справ; приїхавши на Союзівку з батьками на вакації, чи до таборів, або працювати, з часом стали гордими, що вони є українці і купують в нашій крамниці сорочки з емблемою „I am proud to be Ukrainian". Багато з них запізналися на Союзівці, подружилися, а тепер приїжджають на Союзівку зі своїми дітьми.

Одна з бувших кельнерок сказала: „Пане Квас, я дякую Вам, що Ви мене прийняли до праці, бо я не хотіла тут їхати, а моя мама запізнала тата на Союзівці і туди мене тепер вислала і я цього не жалую".

Ми одинока українська оселя, що маємо в сезоні щоденні культурні розвагові програми. Під час тижня і в деякі суботи виступають наші працівники під проводом нашої улюбленої гістьми Ані Дидик. На суботні програми ми анґажуємо професійні сили майже з цілого світу, з Австрії, Голляндії, Франції, Англії, Бразилії, Арґентини, Канади та Америки. Крім того, маємо мистецькі вистави в неділі безкоштовно для наших мистців.

В неділі і свята наші гості користають з Богослужень в ново-збудованій церкві, а п'ятьакрову площу ми подарували на будову. Я особисто є мужем довір'я і тим самим працюю для добра церкви. Гості православні користають з каплиці-пам'ятника, побудованого паном Войновським недалеко Союзівки.

Спортові змагання на Союзівці, тенісові і плавацькі, вже стали дуже популярними. Також кожного року маємо тенісовий вишкіл для молоді, що його провадить пан Зенон Силик та інженер Юрій Савчук.

Курси Українознавства і дитячі табори провадила в минулому році пані Христя Демиденко, наша давня робітниця-сестричка. Тепер вона дістала працю в „Голосі Америки" у Вашінґтоні. Цього року курси Українознавства будуть під проводом пана д-ра Мирона Куропася, нашого заступника президента Союзу. Наші курси народних танків щороку стають популярніші під проводом балетмайстра Петра Марунчака.

Цілком правильно називають нас „клаптиком України на американській землі". Річ ясна, це все коштує багато грошей, але це добра інвестиція для УНСоюзу, ми можемо хвалитися мільйонами чи хмародером, але як не будемо мати молодого нарібку, то не тільки будуть зменшуватися члени УНС, а ми затратимо свою традицію і культуру.

Нам поважно треба подумати, чи будувати більше кімнат і їдальню, щоби ми могли мати нашу конвенцію і всі інші українські з'їзди і конвенції, бо наш зібраний дорогий гріш йде в чужі підприємства, а наш Батько Союз буде багато докладати грошей до таких конвенцій. Крім з'їздів, нам брак кімнат в сезоні і також на деякі вікенди. Це дуже прикро, що ми змушені відмовляти нашій молоді і старшим кімнати, бо ці молоді люди щераз можуть попробувати, а потім підуть деінде і ніколи не вернуться.

Я розумію, що ми маємо дуже слабу економіку й інфляцію, але як ми можемо знайти фонди, то була б добра інвестиція для УНС і всіх українців.

Якщо ми не можемо це зробити; то треба бодай затримати те, що ми тепер маємо. Але конечна є нам більша і вигідна їдальня та приймение 25 кімнат і будинок для молоді, бо через брак місця ми змушені скоротити дитячі табори і курси українознавства, а інші табори не можемо провадити.

Ми майже відновили нашу Союзівку і ще цього року докінчую свої пляни перебудовувати Союзівку і побудувати новий тенісовий корт.

Я вже за кілька років збираюся на емеритуру і Союзівка для мене є дорога і я хотів би бачити, щоби вона дальше росла.

Я вірю, що Ви все це добре розумієте і візьмете під увагу, бо на Вас тяжить добро нашої оселі.

При кінці бажаю подякувати Вам, що вислухали мене і бажаю Вам успіху у Ваших нарадах для добра нашого Батька-Союзу.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ В. КВАСА

Степан Куропась запитує п. Кваса про персонал Союзівки в часі вакацій, а зокрема кого він має на місце п. Гентиша, який колись гарно проводив імпрезами, а недавно помер.

Андрій Джула запитує, як представляється справа з будовою мотелю на Союзівці.

Іван Флис відповідає, що справа будови мотелю належить до Головного Уряду й Конвенції. На будову мотелю треба понад один мільйон долярів, а Союз тепер має ще великий вклад в будову Дому УНС й позику від членів. Будова мотелю не належить до п. Кваса.

Микола Хоминчук згадує про імпрезу на Союзівці й вибір „Міс Союзівки" та про це, щоб її запрошувати на імпрези в Округах. Це було б корисне для союзової пропаганди.

Роман Куропась запитує про можливості розбудови Союзівки й про гуртове відвідування Союзівки.

Іван Одежинський: Є випадки, що молодь, зокрема після змагань, не має де приміститися на Союзівці і їде до чужих готелів. Тому потрібно побудувати на Союзівці мотель.

Іван Геврик вносить, щоб подякувати п. Квасові за його працю й прийняти його звіт.

Богдан Зорич: В Канаді є багато молоді, яка хотіла б у часі вакацій працювати на Союзівці. Це було б доброю реклямою для Союзу. Чи є можливість, щоб вони могли тут працювати?

Текля Мороз розповідає про свої клопоти з доїздом на Союзівку й жаліється, що ніхто не виїхав забрати її з летовища.

Оріховський Василь згадує про те, що п. Квас в часі літа успішно організує членів з-поміж гостей Союзівки.

Б. Футей запитує, чи можна відновити дім біля віллі „Львів", щоб пристосувати його для молоді чи гостей? Добре було б, щоб була „скринька побажань", де могли б гості подавати на письмі свої зауваги. В часі сезону, зокрема в дощеві дні, організувати зайняття для малих дітей, які з родичами є на Союзівці. Дбати про добір харчу в часі скупчення молоді на Союзівці.

Іван Одежинський радить заінсталювати велику телевізію для дітей. При вході до гостинниці вмістити список членів Голов. Уряду.

Володимир Квас відповідає й вияснює: Групові відвідування Союзівки є можливі, треба лиш заздалегідь зголосити. З Канади він запрошує мистецькі ансамблі, а прийняття до праці є нормоване державними законами, яких треба додержуватися. Управа Союзівки старається допомогти гостям приїхати з летовища чи від автобусової зупинки, якщо про час є наперед повідомлена. Доми стараємося поправити, щоб збільшити приміщення для гостей. В Уряді здоров'я Союзівка має найкращу опінію відносно якости харчів і чистоти. Дякує за всі уваги й побажання, які в міру можливостей будуть виконані.

Іван Флис: Є внесок п. Геврика, піддержаний п. Лозинським, щоб прийняти звіт п. Кваса. Загальними оплесками прийнято цей внесок, а Предсідник ствердив, що звіт прийнято одноголосно.

Мирослав Кальба: Доцільно є, щоб вибрані Комісії оформилися й почали свої наради. Для цієї цілі пропонує, щоб присвятити ціле пополудне, тим більше, що треба подати побажання бюджетовій Комісії, яка має багато праці.

Предсідник погоджується з тією думкою і просить, щоб о год. 3-ій всі були присутні в залі нарад, щоб розплянувати зайняття. Закриває наради о год. 1-ій.

Четвер, 17 травня 1979

ПОПОЛУДНЕВА СЕСІЯ

ЗВІТИ КОМІСІЙ, СХВАЛЕННЯ РЕЗОЛЮЦІЙ І РЕКОМЕНДАЦІЙ

Д-р Іван Флис — як предсідник, відкрив наради й попросив Володимира Сохана відчитати звіт **СТИПЕНДІЙНОЇ КОМІСІЇ.**

Звіт Стипендійної Комісії

За Комісію звітує **Володимир Сохан**, відчитуючи протокол засідання Комісії:

ПРОТОКОЛ

засідання Стипендійної Комісії Українського Народного Союзу, яке відбулося дня 20-го травня 1979-го року на Союзівці в Керґонксон, Н. Й.

Проводив нарадами головний предсідник д-р Іван Флис, реферувала справи, після докладної перевірки прохань про стипендії, головний касир Уляна Дячук, а секретарював Стипендійній Комісії, головний секретар Володимир Сохан, який відчитав протокол засідання Стипендійної Комісії на нараді Головного Уряду і запропонував від імені Стипендійної Комісії розподіл стипендій.

Разом вплинуло до Головної Канцелярії 161 прохання про стипендії. Після відкинення 9 прохань, які були вислані після реченця — 31-го березня 1969 року, розглянено докладно 152 прохання, від 88 студенток та 64 студентів.

Прохання про стипендії надіслали:

1 студент	вже	5-ий раз
5 студентів	—	4-ий раз
8 студентів	—	3-ій раз
19 студентів	—	2-ий раз
119 студентів	—	1-ий раз

та в менших числах інші ділянки науки.

Ці студенти-апліканти, студіюють наступні ділянки науки:

економію	— 27
медичних сестер	— 13
біологію	— 14
хемію	— 12
медицину і дентистику	— 10
інженерію	— 10

Вирішними для признання стипендій були наступні фактори:

матеріяльна потреба
ділянка студій (предмет)
оцінки в навчанні
активність в українських студентських та інших організаціях.

В імені Стипендійної Комісії пропоную затвердити наступний розподіл стипендій:

Відділ	Ім'я, прізвище	Сума
100	Юрій Лібер	$ 750
445	Андрій Чировський (Спеціяльна стипендія УНКорпорації Дому УНСоюзу).	750
147	Катерина Шавалюк	700
121	Марія Кобіто	600
25	Нестор Близнак	500
387	Борис Олійник	500
106	Ярослав Білоцеркович	500
274	Ірена Затварницька	500
59	Анна Бабій	400
287	Роксана Волосенко	400
94	Кеба Олена	400
437	Роман Левицький	400
153	Юрій Миколайчук	400
27	Юрій Рубчак	400
362	Юлія Галайдіда	300
397	Роман Гриців	300
184	Ярослав Доляк	300
78	Дебора Зебра	300
360	Борис Лоза	300
371	Ірена Пелех	300
472	Адріяна Пілецька	300
472	Марко Пілецький	300
361	Володимир Пітьо	300
271	Степан Стець	300
83	Мішель Шавалюк	300
360	Степан Шишка	300
364	Марія Брездун	200
47	Сандра Вайтгед	200
362	Катерина Великорідько	200
345	Віктор Вовк	200
39	Андрій Войтович	200
8	Андрій Глушко	200
76	Роман Гнатів	200
173	Галина Горасцька	200
283	Григорій Гелемб'юк	200
367	Зіна Джус	200
367	Лідія Джус	200
443	Лев Зуб	200
214	Лариса Іванків	200
234	Ярослав Качмар	200
221	Степан Косяч	200
265	Анна Кочубка	200
343	Льорейн Кучмій	200
371	Марта Левицька	200
184	Марко Луцький	200
5	Христофор Марко	200
292	Олена Маслій	200
216	Маріянна Михайлюк	200
216	Ольга Михайлюк	200
7	Марко Мойсей	200
217	Христина Мороз	200
214	Роман Пиндух	200
293	Данута Плішак	200
32	Микола Подусенко	200
79	Романа Будник	200
214	Андрій Ситник	200
471	Зенон Скляр	200
177	Марія Скулін	200
177	Синді Скулін	200
155	Анна Степась	200
214	Дарка Твардовська	200
88	Оксана Тромза	200
277	Надія Якимів	200
414	Анна Садівська	200
70	Марія Білик	100
191	Володимир Білинський	100
104	Дебора Бішоп	100
471	Роксоляна Бурий	100
209	Оля Васічко	100
238	Тарас Діяк	100
240	Ірена Завадівська	100
240	Ярослав Завадівський	100
153	Богдан Завадович	100
194	Ігор Зварич	100
194	Роман Зварич	100
158	Володимир Коваль	100
293	Дарія Коханська	100
233	Меланія Купчинська	100
83	Леся Кусень	100
27	Віктор Лапичак	100
123	Анна Литвинська	100
131	Мирон Лущак	100
131	Андрій Мазар	100
368	Ганя Максимович	100
432	Христина Медицька	100
147	Іван Облещук	100
267	Христина Пекар	100
362	Галина Петрик	100
362	Лія Петрик	100
105	Христина Ракоча	100
299	Соня Сидорович	100
89	Григорій Шпиця	100
22	Шарон Стравняк	100
434	Юрій Товк (Фотій)	100
268	Лев Тисак	100
320	Дженіс Фенчак	100
455	Ірена Фуга	100
16	Марійка Хандога	100
206	Фредерик Чубай	100
43	Теодор Шатинський	100
109	Тимотей Шепеляк	100
432	Андрій Шеремета	100
70	Оксана Шеремета	100

Разом розділено стипендії, як слідує:

2 по	$ 750	—	$ 1,500
1 —	700	—	700
1 —	600	—	600
4 по	500	—	2,000
6 по	400	—	2,400
12 по	300	—	3,600
38 по	200	—	7,600
39 по	100	—	3,900
103			$22,300

Стипендії випускникам українських шкіл: св. Василія у Стенфорді, Непорочного Зачаття у Детройті та св. Юрія в Ню Йорку	$1,500
Разом	$23,800

Пропонуємо надати ГРАМОТИ ПРИЗНАННЯ студентам, які визначилися успіхами в навчанні та активністю в українських організаціях:

131 Богдан Боднар
131 Мирон Боднар
371 Мирослава Войтович
127 Зіна Дмитріюк
126 Наталія Дмитріюк
83 Линн Дмитруш
179 Андрій Запороженко
430 Володимир Іваськів
130 Орися Івасів
496 Марта Кордубба
423 Марія Ничко
289 Марія Ольшанська
287 Всеволод Онишкевич
214 Андрій Слиж
25 Зоряна Ткач

Аскольд Лозинський: Стипендійна Комісія повинна в першу чергу признавати стипендії тим аплікантам, які є більш активні в громадській чи союзовій праці. Першим критерієм в оцінці, кому признати стипендію, повинна бути громадська діяльність, а після того оцінки в науці чи фінансова спроможність апліканта. Буває, що стипендію дістає людина, яка зовсім неактивна у громадському житті, ані не належить до жадної молодечої організації. Його становище в тій справі згідне з духом ухваленої вчора резолюції Підкомісії для молоді.

Уляна Дячук відповідає, що деякі аплікації були неповні, себто не точно виповнені, або бракувало залучників, як приміром оцінки, тому Комісія не завжди може все належно оцінити, не маючи доказів. Порядок критерій, якими руководиться Комісія, є встановлений Гол. Урядом на попередніх нарадах.

Іван Флис звертає увагу на цей момент, що Союз це братська організація і в першу чергу бере під увагу потреби своїх членів. Тому ми мусимо звертати пильну увагу на фінансові потреби наших членів, очевидно, що до уваги беремо й інші критерії.

Михайло Сорока: Треба брати під увагу опінію з терену, бо секретарі Відділів знають матеріяльний стан аплікантів. Буває, що виповнення подання на стипендію не відповідає дійсному фінансовому станові родичів апліканта.

Уляна Дячук: Між аплікантами були сироти й незаможні. Комісія в першу чергу зосередила свою увагу на цих аплікантах, які потребують грошей.

Дальший провід нарадами перебрала заступниця гол. предсідника **Марія Душник.**

Іван Одежинський: Просить підвищити стипендію для апліканта із 153 Відділу. У відповідь на це В. Сохан відчитує аплікацію даного апліканта.

Ярослав Падох: Комісія повинна брати під увагу предмет студій, даючи перевагу аплікантам, які студіюють українознавчі предмети, бо це потенційні працівники в майбутньому для нашої громади. Просить, щобЛіберові й Білоцерковичеві підвищити стипендії до 1.000 дол. Доцільно було б, щоб на будуче стипендії починалися від 1.000 дол. — бодай дві найвищі.

Уляна Дячк відчитує тих аплікантів, які студіюють українознавчі предмети. Просить затвердити розподіл стипендій, як були відчитані, бо Комісія дуже сумлінно розглядала прохання. До цієї пропозиції долучується Волод. Сохан, мотивуючи це тим, що Комісія мала повні інформації із цілости справ.

Іван Геврик: Оправдує становище Стипендійної Комісії, що брала в першу чергу матеріяльний стан аплікантів, тому, що дитина, яка пильно вчиться, не все має час на громадську активність. Піддержує внесок Стипендійної Комісії.

Володимир Сохан: Стипендійна Комісія по нараді рішила не змінити нічого із запропонованих стипендій, як були відчитані.

Марія Душник після голосування ствердила, що Звіт Стипендійної Комісії затверджено одноголосно.

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Іван Одежинський: Організаційна Комісія на своєму засіданні одобрила Звіт Спеціяльної Організаційної Комісії й передискутувала предложений Головним Організатором плян праці. Рішила, щоб негайно приступити до посиленої організаційної праці, щоб поправити стан в організаційному секторі, який заіснував минулого року. Просить секретаря Комісії **Миколу Хоманчука** відчитати запропонований плян праці.

Микола Хоманчук реферує пропозиції Комісії.

Орг. Комісія вповні підтримує пляни Головного Організатора та всі рекомендації Спеціяльної Орг. Комісії і всі ухвали, затверджені на цих річних нарадах. Плян праці Головного Організатора буде своєчасно усім переданий.

Мирослав Кальба: Стверджує, що звіт Організаційної Комісії є неповний. Не сказано, що ми плянуємо робити. Наприклад: скільки прийняти обласних організаторів, скільки приєднати членів, курси секретарів, наради голів Округ тощо. Який потрібний на це бюджет, бо це треба узглядинти у загальному бюджеті, який Гол. Уряд має затвердити. Вносить, щоб Комісія відбула додатково наради й доповнила свій звіт.

Андрій Джула: Наводить приклад з інших Братських Союзів, мовляв, вони „ростуть", бо свою діяльність ведуть 99,9% англійською мовою. Деякі делегати на Конвенції не розуміли перебігу нарад, а не було мовного перекладача. З проблемою мови зустрічаються секретарі в терені, зокрема багато членів не вміє читати українських часописів.

Володимир Сохан: Вияснює п. Джулі, що в Головній Канцелярії є засада: відповідати на листи такою мовою, якою дана особа краще володіє, якою звертається до УНСоюзу. Всі відповіді на листи одержує п. Джула англійською мовою. Коли б в часі Конвенції був мовний перекладач, то наради тривали б два тижні — тому ця справа є трудною до розв'язання.

Василь Оріховський: З'їзд голів Округ вже відбувся, приявні були голови із 18 Округ. Плянуємо мати організаторів в кожній Окрузі. Організаційну кампанію починаємо від Філядельфії. В осені (після того, як Орг. Відділ дістане адреси, які приготовляються) посилені кампанії будуть в Клівленді й інших Округах. Бюджет ще не ухвалений, тому висота видатків Орг. Відділу ще не устійнена.

Богдан Футей: Організаційні кампанії, як виявилося, були успішні й вони зробили розголос Союзові. Опрокидує заяву п. Джули.

Іван Одежинський: Організаційну кампанію плянуємо почати негайно від Філядельфії, а потім в інших Округах. На його думку, не треба жаліти грошей на організаційні видатки, бо від того залежить успіх, а крім того, треба взяти під увагу, що крім дешевих грамот є вивінувальні (ендавмент), за які члени вплачують високі вкладки, отже належить брати пересіч.

Ярослав Падох: У відповідь п. Джулі каже, що у нас є звичай недоцінювати своє, а хвалити чуже. Приклади, наведені з інших братських Союзів, не є переконливі. В 1950-их роках „Соединенія" мало понад 120 тисяч членів, а тепер біля 45 тисяч. Річний їх приріст членів дуже малий. Відносно „Синів Норвегії" — то це не підходить до порівняння, бо це загально-національна організація. В загальному стан членства у братських Союзах зменшується, або зростає дуже мало. На організаційну працю й на оплату організаторам не треба жалувати грошей, бо від успіху будуть і прибутки в наступних роках, які покриють недобір першого року.

Іван Флис: Організаційний плян не є належно опрацьований. В пляні передбачається підвишку оплат за організування членів, але не сказано на скільки збільшиться стан членства, коли будуть підвищені оплати секретарям, бо як вони найбільше приєднують членів. Не можна видавати грошей безкорисно. Чи не краще, щоб збільшити видатки на оплату нового Департаменту — який допоможе нам в організуванні членів. Пригадує, що колись винагороди були менші, а згодом, коли їх збільшували, то аж ніяк від того не збільшувалося членство в Союзі. Комісія не подала скільки прибуде членів в році й на яку суму.

Василь Дідюк: Як член Організаційної Комісії просить вибачення, бо звіт був відчитаний — так виглядало — не з початку, але з кінця. Треба було спершу відчитати плян праці Орг. Відділу, який під гаслом 85-річчя Союзу передбачає приєднати 5 тисяч нових членів на загальну суму 10 мільйонів забезпечення. В пляні є також подані інші проєкти для покращання організаційної праці. Пропонує, щоб завтра рано зреферувати цілий плян й доповнити звіт Орг. Комісії.

Іван Флис, який у міжчасі перебрав провід нарадами, приймає пропозицію Дідюка, щоб завтра рано (в п'ятницю 18 травня 1979) Орг. Комісія зреферувала цілий свій звіт, а після того, щоб передискутувати цілість справи. всі з цим погоджуються.

Предсідник проголошує закінчення сесії. **Наступна сесія — продовження нарад — почнеться в п'ятницю 18 травня 1979 о год. 9-ій рано.**

П'ЯТИЙ ДЕНЬ НАРАД

П'ятниця, 18-го травня 1979

Ранню сесію й продовження нарад Головного Уряду в їх п'ятому дні відкрив головний предсідник Іван Флис о год. 9-ій рано.

Тарас Шмагала: Вносить, щоб на порядку нарад нині рано, як першу точку, поставити: „Звіт Головного Екзекутивного Комітету про працю Редакційної Колегії „Свободи", дискусія. Вибір нового редактора". Це є передбачене в точці 12-ій прийнятого порядку нарад, але, з огляду на важливість справи, просить, щоб перенести цю точку нарад на нині рано, як першу.

Мирон Куропась піддержує внесок Тараса Шмагали.

Іван Флис повідомляє про цей внесок і запитує, чи хто зголошується до дискусії.

Богдан Футей: Звертає увагу, що зміна порядку нарад, який був прийнятий першого дня, вимагає двох третіх голосів.

Іван Флис: Тому, що ніхто більше до дискусії не зголосився, переводить голосування над формально зголошеним внеском.

Після голосування предсідник ствердив, що за внеском, щоб змінити порядок нарад, було 12 голосів. Проти було 10. Тому, що за прийняттям внеску не було кваліфікованої більшости 2/3 голосів, внеску не прийнято. Порядок нарад не змінено. Згідно з порядком нарад, предсідник покликає до звіту Комісії.

ЗВІТ КОМІСІЇ СПРАВ УНС У КАНАДІ

Сен. Павло Юзик: Канадська Комісія має пропозиції й хоче, щоб Головний Уряд застановився над ролею Канадського Представництва — чи має це бути лише дорадче тіло, чи має право вирішувати справи, які відносяться до терену Канади. Канадське Представництво хоче взяти на себе відповідальність за працю в Канаді, але на це потрібно призначити відповідний бюджет. Крім того, треба вирішити, які права матиме Представництво, щоб в Канаді була канцелярія і організатори. Просить, щоб Текля Мороз представила плян праці й пропозиції Представництва.

Текля Мороз: Відчитує звіт Канадського Представництва. Пропозиції:

Канада повинна мати річний бюджет на такі необхідні видатки:

Винагорода для нових організаторів	$40.000
Для Канадської канцелярії УНСоюзу	5.000
Платня керівника Канадської Канцелярії	10.000
На видатки репрезентації Представництва	5.000
Видання книжки „УНСоюз в Канаді" (20 тисяч на 4 роки)	5.000
Радієві оголошення в Округах (пропаґанда)	6.000
Книговедення (чіф ейджент)	5.000
Разом:	$76.000

Канадське Представництво 4-го березня 1979 в присутності гол. предсідника д-ра Іван Флиса устійнило, що до того часу, доки не буде доброго організатора в Канаді, то відповідальністю за організаційну працю і за зв'язки з Відділами зобов'язати до певної міри членів Канадського Представництва, під умовою, що Екзекутива УНСоюзу погодиться виплачувати їм винагороду по 200 долярів місячно.

На засіданні під час цьогорічних нарад Гол. Уряду головний організатор Василь Оріховський поінформував Канадське Представництво, що до праці в Канаді прийнято організатора Теодора Волошина, який буде відповідати за організаційну працю в Округах: Торонто, Монтреаль, Ніяґара. Квота организаційного пляну: 500 членів річно. Умову списано на час 6 місяців. Тому, що Теодор Волошин є новою людиною в союзовій праці, Представництво в найближчому часі скличе Окружні наради, щоб представити секретарям обласного організатора п. Т. Волошина.

Іван Телюк: Комісія проєктує 76.000 видатків в Канаді. З яких приходів мають бути покриті ті видатки?

Євген Репета: Згідний з тим, щоб платити організатора. Запитує, що поможе і що має робити Канцелярія в Канаді? На видатки для неї передбачається 15 тисяч, як це допоможе союзовій справі в Канаді? Чікаґівська Округа має майже стільки членів, що ціла Канада — то чи й вони будуть домагатися окремої канцелярії? Не бачить потреби, щоб вдержувати окрему канцелярію за такі великі видатки. Радить переглянути можливість, як оформити Союз в Канаді, щоб не платити податків, які є біля 30 тисяч — тому, що УНСоюз діє там, як чужа корпорація.

Мирослав Кальба: Є проти того, щоб призначати 6.000 на радієві оголошення, бо вони не виправдалися. Ніхто на такі оголошення не зголошується, щоб стати членом УНСоюзу.

Текля Мороз: В Монтреалі були радієві оголошення святочні, а не сталі. Секретарі кажуть, що це їм допомагає в праці. Округа приєднала 90 нових членів.

Іван Геврик: Канадське Представництво хотіло б, щоб його члени закріпили за собою дані Округи й сповнювали ролю організаторів до часу, коли знайдуть обласних організаторів, саме для тієї цілі є передбачена в проєкті сума 200 долярів місячної винагороди. Значиться, за працю, а не тому, що вони є членами Представництва. У Вінніпеґу не було ніяких радієвих оголошень, він при контролі ставив запитання, чи такі оголошення в Америці допомагають секретарям в праці?

Уляна Дячук: Вкладки від канадських Відділів постійно зменшуються. (Подає за 3 послідні роки). Це значить, що членів не прибуває. Потрібно там організаторів. Сама канцелярія, засідання чи навіть керівник канцелярії, — членів не приєднають. Ми мали там канцелярію, її гарно вивінували, але це не пожвавило організаційної праці. Всі члени Головного Уряду, й ці в Америці, мають певні обов'язки наглядати над Відділами — тому годі ставляти для канадських членів Гол. Уряду сталу місячну винагороду, бо інші почувалися б покривджені. Просить передати справу бюджету канадського Представництва Фінансовій Комісії.

Іван Флис: Є проти того, щоб платити по 200 дол. місячно членам Головного Уряду в Канаді. Союз повинен платити за приєднування членів, себто за продукцію. В часі побуту в Торонто він старався приєднати п. Дідюка, щоб зайнявся організаційною працею, а канадське Представництво у своєму проєкті це поширило на всіх.

Василь Дідюк: Канаду не можна порівнювати до Стейтів, бо там інші закони й інші відносини. Так було подумане колись, що канадське Представництво має зайнятися організацією членів. Не треба думати, що головні урядовці з Канади хочуть по 200 долярів. Справа представляється так, що тоді, коли проблема організування членів стала дуже важливою, а вона все такою була, — то зайшло питання, як це зробити. Подає приклад, що він працює 5 днів у тижні. Субота й неділя для відпочинку. А коли Головний Предсідник запропонував йому, щоб у вільні дні він зайнявся й відповідав за виконання організаційної квоти, — то за це треба б винагородити й обіцяно йому 200 дол. Він мав обов'язок поїхати зі секретарями й організувати членів, щоб виконати намічену квоту приєднання членів. Він є проти того, щоб головним урядовцям платити за це, що вони є урядовцями, але за конкретну працю належиться винагорода й саме в цей спосіб є продуманий бюджет, щоб за даними урядовцями закріпити терен і вимагати виконання організаційної квоти. Радієві оголошення будуть тоді корисні, коли після того піде в терен організатор. Тексти оголошень є перестарілі. Вкладки в Канаді зменшуються, бо меншає число членів, але в Канаді є можливості і їх треба використати. Про прийняття до праці нового організатора в Торонті дізнався пізно. В Торонті немає приміщення, щоб відбувати окружні наради, бо немає там союзової канцелярії, а інші товариства нерадо відступають свої приміщення.

Богдан Зорич: У дискусії про Канаду відчувається суб'єктивний підхід до справ і проблем. З аналізи минулого виходить, що він сам зорганізував понад 2 тисячі членів, він започаткував забезпечення по 5, 10 і 20 тисяч, він започаткував організаційні кампанії. Його Відділ пересилає біля 80 тисяч вкладок річно до УНСоюзу. Отже, в Канаді є можливості, але треба вглянути й перевірити, чи немає недотягнень і з другого боку, не лиш з боку Канадського Представництва. В Канаді замітний динамізм в українському громадському житті. Згідно зі законом, канадський Уряд перевіряє акти забезпеченеві. Такі акти є приміщені у домі Зорича. Просить позитивно відноситися до пропозицій Представництва, очевидно принимати лиш це, що доцільне, зокрема подбати про організаторів для Канади.

Сен. Павло Юзик: Свідомий того, що нині не можна полагодити всіх проблем, які є в Канаді. Але щось треба в тому напрямі робити. У відповідь проф. Телюкові, звідкіля взяти фонди на покриття пропонованих видатків в Канаді, — покликується на фінансовий звіт, де виказані прибутки і видатки УНСоюзу в Канаді. Коли навіть дочислити до того видатки у Головній Канцелярії у зв'язку з діловодством Канади, — то, на його думку, залишається біля 100 тисяч прибутків, значиться, є із чого покрити видатки канадського Представництва.

Уляна Дячук: Вияснює, що до інформацій, поданих сен. Юзиком, треба додати, що УНСоюз доплачує до видавання „Свободи", крім того є конвенційні видатки для делеґатів з Канади, дивіденда і відчислення на резерву, яка кожного року зростає. Коли це все взяти до уваги, то залишається дуже мало для чистого приходу. Пропорційно кошти адміністративні Гол. Канцелярії також повинні бути покриті з приходів з Канади. З Канади УНСоюз ніяких грошей не переносив до Америки, тому не було втрат на різниці курсу валюти.

Сен. Павло Юзик: Канцелярія УНСоюзу в Канаді це певного роду престижева справа. Нас у Канаді уважають, що ми там чужинецька установа, що згідне з державним законом. Очевидно, що всіх справ ми нині не полагодимо. Вважаємо, що Представництво повинно мати певні автономні права, але це будемо поступенно полагоджувати з Екзекутивою. Канада це великий терен і на Заході мало людей знає про Союз. Доцільно було б „Свободу" видавати в Торонті для канадського терену, пересилаючи там деякі готові сторінки зі „Свободи" й доповняючи їх „канадською" сторінкою. Представництво повинно мати нагляд над радієвими оголошеннями і їх перевіряти. Для пропаґандивних цілей і поширення інформацій про Союз та його значення є потрібний Альманах і це подано в наших пропозиціях. Відносно 200 долярів — це як було вияснено — на час, поки немає організатора, щоб цю працю приділити даним гол. урядовцям. Тому, що тепер є в Торонті організатор, ми скличемо нараду секретарів уже в червні, щоб допомогти в той спосіб організаторові. Не всі пропозиції мусять бути ухвалені, але ми це подаємо, щоб перевірити й це, що доцільне, ухвалити. Це ми подаємо як рекомендації.

Іван Флис, на внесок Уляни Дячук, загально піддержаний, закрив дискусію. Всі були однозгідні з тим внеском.

Уляна Дячук: Зголосила внесок, щоб усі фінансові справи, які є подані у пропозиціях канадського Представництва, передати Комісії, яка опрацьовує бюджет УНСоюзу. З цим Канадське Представництво погоджується і внесок сен. Юзика, піддержаний Теклею Мороз, щоб прийняти звіт Канадського Представництва як рекомендацію, із заувагою Уляни Дячук, предсідник подає до голосування.

Іван Флис після голосування стверджує, що звіт Канадського Представництва (Комісії для канадських справ) зі заувагою п. Дячук, щоб фінансові справи передати бюджетовій Комісії, — прийнято одноголосно, як рекомендації.

ЗВІТ СПОРТОВОЇ КОМІСІЇ

За Комісію звітує **Анатолій Дорошенко,** пропонуючи прийняти такі рекомендації:

У СПОРТОВИХ СПРАВАХ
(Рекомендації)

1. Признати бюджет для спортової Комісії на рік 1979 у висоті 8,000 долярів. (Під гаслом 85-ліття Ювілею УНСоюзу).
2. Прийняти на працю особу для публічних зв'язків, яка допомагала б у влаштовуванні спортових імпрез в терені (Округах) і на Союзівці.
3. Продовжувати влаштовування таких спортових імпрез на Союзівці, як теніс, плавання, а в теренах турнірі круглів під іменем УНСоюзу.
4. Допомагати морально й матеріяльно Відділам УНСоюзу у влаштовуванні спортових імпрез.
5. Співпрацювати й допомагати спортовим центральним товариствам і молодечим організаціям у влаштовуванні спортових імпрез і таборів.
6. Допомагати у видаванні спортової сторінки в „Свободі", особливо в наступному році під час перебігу

Олімпіяди, подаючи інформації про перебіг змагань і про успіхи українських змагунів.

7. Починаючи від 1980 р., УНСоюз буде вибирати щорічно Союзового Спортовця Року, якого представлять на Союзівці в часі змагань.

8. Для пропагування УНСоюзу Головний Уряд закликає Відділи оформлювати спортові ланки, а в їхній діяльності УНСоюз буде фінансово допомагати.

Комісія висловлює подяку п. Андрієві Джулі, довголітньому голові Спортової Комісії, за його працю.

На запитання Мирослава Кальби, хто мав би бути тим, що про нього згадано у т. 2 пропозицій, відповідають, що ця особа, яка буде прийнята до праці „для публічних зв'язків". На запитання сен. Юзика інж. Дорошенко вияснює, що спортова програма охоплює також терен Канади, Текля Мороз є у Спортовій Комісії. **Іван Флис** ствердив, що внесок Комісії, піддержаний Теклею Мороз, прийнято одноголосно.

ЗВІТ ЖІНОЧОЇ КОМІСІЇ

Після 10-хвилинної перерви в нарадах, гол. предсідник Іван О. Флис покликав до звіту Жіночу Комісію, за яку звітує пані **Марія Душник**, пропонуючи такі рекомендації:

У ЖІНОЧИХ СПРАВАХ
(Рекомендації)

1. У цьому році — 85-ліття УНСоюзу й Міжнародного Року Дитини — УНСоюз оплатить побут в дитячому таборі, бодай двом дітям.

2. Закликається Округи й Відділи УНСоюзу, які матеріяльно спроможні, висилати дітей до таборів і на курси українознавства на Союзівці та до місцевих таборів, допомагаючи їм фінансово.

3. Закликається Відділи УНСоюзу, зокрема ті, в яких секретарями є жінки, посилити братську діяльність, відвідувати хворих і немічних, організувати прогулянки для старших членів, передплачувати для них „Свободу", „Український Тижневик", Альманах тощо.

4. Влаштовувати виступи дитячих хорів, танцювальних ансамблів та інших груп на Союзівці, або по місцевостях.

5. Спонсорувати подорожі дітей на Союзівку, до Головної Канцелярії УНСоюзу, до українських церков та інших інституцій і осередків, відвідувати вистави й фестивалі.

6. Спонсорувати дитячі радіопрограми, влаштовувати Свято-Миколаївські й Різдвяні та інші вистави, зокрема тепер з нагоди 85-ліття УНСоюзу.

7. Заохочувати дітей і молодь до читання „Веселки" і „Українського Тижневика".

8. Заохочувати батьків, щоб вписували дітей до шкіл українознавства, на курси українських танців, драматичні гуртки тощо.

9. Заохочувати, щоб діти брали участь у з'їздах-зустрічах молоді. Виготовляти з таких нагод „сувеніри" з пропагандивними написами про УНСоюз. Пересилати до шкіл українознавства олівці з надруком УНС.

10. Оголосити в пресі й поширювати заклик до батьків в справі організування молоді в УНСоюзі.

Д-р Іван Флис після переведення голосування стверджує, що звіт Комісії Жіночих Справ на внесок Б. Футея, піддержаний І. Одежинським, прийнято без дискусії одноголосно.

СПРАВА КУЛЬТУРНОЇ КОМІСІЇ

Покликаний до слова голова Головної Контрольної Комісії **Богдан Футей** пригадує, що Головний Уряд УНС у першому дні своїх цьогорічних нарад схвалив, що: „З уваги на необхідність нового оформлення Культурної Комісії доручається Головній Контрольній Комісії приготовити в цій справі відповідний проєкт та передати його на схвалення Головному Урядові ще на цих річних нарадах". Отже, Головна Контрольна Комісія, обміркувавши необхідність відновлення та повну активізацію постійної Культурної Комісії та взявши під увагу минулу практику і теперішні потреби та можливості, пропонує:

У СПРАВІ КУЛЬТУРНОЇ КОМІСІЇ
(Резолюція)

Головний Уряд УНС, на пропозицію Контрольної Комісії схвалює:

1. Встановити нову Культурну Комісію при УНСоюзі.

2. Головним завданням Культурної Комісії має бути плянування культурної діяльности УНСоюзу, Окружних Комітетів і Відділів УНСоюзу, а також практична допомога в цій активності.

3. Розплянувати встановлення архіву й музею українських поселенців в ЗСА і Канаді.

4. Загальний нагляд і плянування публікацій УНСоюзу.

5. Склад Комісії: чотирьох екзекутивних урядовців, які працюють в Головній Канцелярії, головний редактор „Свобода", проф. д-р Богдан Гнатюк, проф. Іван Телюк, мґр Іван Геврик, д-р Я. Падох, ред. А. Драган і, в міру потреби, представники українських наукових установ.

6. Культурна Комісія відбуває засідання лише в часі, коли Контрольна Комісія переводить контролю, та річних нарад Головного Уряду.

7. Культурна Комісія — це дорадче тіло Головного Екзекутивного Комітету й Головного Уряду.

Анатолій Дорошенко: Зголошує внесок, щоб Культурна Комісія діяла ЛИШЕ під час річних нарад Головного Уряду.

Ярослав Падох: Піддає під увагу, чи не було б краще створити дорадчу Комісію в культурних справах для Екзекутиви, яка мусить постійно плянувати й діяти. В цей спосіб Союз міг би виказати експансію в культурній ділянці. Кориснішe мати дорадче тіло з представників УВАН, НТШ, Гарвардського Інституту тощо. Звертає увагу, що „Свобода", за минулих 85 літ, — — це головне джерело інформацій про українське життя у вільному світі. Тому добре було б опрацювати індекс „Свободи". Просить, щоб хтось з головних урядовців поставив такий внесок.

Іван Одежинський: Пропонує, щоб поширити персональний склад Культурної Комісії, включаючи до неї всіх членів Екзекутиви й Контрольної Комісії, а також, щоб взяти до уваги думки, висловлені д-ром Падохом.

Марія Душник: Просить вияснити, чому в Комісії є аж три члени Контрольної Комісії, один аж з Вінніпеґу, а поминено члена екзекутиви, який живе недалеко Головної Канцелярії?

Мирослав Кальба: Комісія — потрібна, але у її складі не мусять бути члени Екзекутиви. Комісія правильно поступила, пропонуючи, щоб засідання відбувалися в часі перевірок Союзу, бо тоді не буде додаткових коштів. Це навіть добре, що один член є аж з Вінніпеґу, бо він і так буде приїжджати на контролю, то це не збільшить коштів. Радить поширити персональний склад Комісії.

Євген Репета: Це не є добре явище, коли створюється немов альянс між Екзекутивою і Контрольною Комісією. Краще, щоб Комісія була у меншому персональному складі. Годиться зі становищем д-ра Падоха, що повинні до Комісії належати люди, які заанґажовані у культурній роботі, бо вони будуть корисні в праці цієї Комісії.

Богдан Гнатюк: Зауважує, що передбесідник ображає людей, тим більше, що він, Гнатюк, не увійшов до Комісії з титулу членства в Контрольній Комісії, але з того титулу, що він є один із віце-президентів НТШ.

Іван Телюк: Були сказані образливі слова, що створюється альянс між Контрольною Комісією і Екзекутивою. Просить, щоб це було вияснене, тим більше, що люди, які увійшли до особового складу Комісії, мають в громаді різні інші становища.

Іван Флис: Просить взяти під увагу, що чим більша Комісія, тим тяжче скликати засідання й тим менший ефект праці.

Текля Мороз: Не має застереження до осіб, які запропоновані до Комісії, але частинно погоджується з п. Репетою. Просить, щоб Комісія укладала пляни, які можна б легко приміняти в житті.

Мирон Куропась: Є тієї думки, що Контрольна Комісія повинна була опрацювати пропозицію, а вона місто того обрала себе до особового складу Комісії. Це не є жадна пропозиція. В Комісії є аж трьох членів Контрольної Комісії, отже більшість, а вони мають контролювати. Він розчарований такою пропозицією.

Степан Куропась: Контрольна Комісія не вив'язалася зі завдання. Колись в Союзі була три-членна Культурна Комісія і тоді видали ряд книжок. Тепер, за останніх 8 років, нічого не видано. Уважає, що до складу Комісії повинні увійти люди, яких дораджує д-р Падох, як з НТШ, УВАН, Шкільна Рада УККА тощо.

Василь Дідюк: Погоджується зі становищем Контр. Комісії, не бачить нічого злого в тому, що буде співпраця Екзекутиви з Контр. Комісією, тим більше, що є там люди, які можуть вповні вив'язатися зі завдань. Добре буде, коли там буде д-р Падох.

Антін Драган: В часі року Екзекутива має багато різних справ з ділянки культури до вирішення. Доцільно є створити Комісію немов дорадче тіло для Екзекутиви. Так, мабуть, продумана пропозиція Контр. Комісії. Щодо осіб, то подає приклад, що в УККА д-р Гнатюк опрацював плян дослідів про стан в Україні — це був дуже добре опрацьований плян. На наступні річні наради Гол. Уряду Комісія зможе предложити плян праці й тоді можна буде багато справ вирішити.

Аскольд Лозинський: До Культурної Комісії ввійшли люди кваліфіковані й вони до цієї праці найбільш відповідні. Контр. Комісія перевіряє Екзекутиву, а Комісії відповідають перед Головним Урядом — тому немає тут конфлікту інтересів і не можна говорити про якийсь „альянс". Осіб дібрано так, щоб заощадити зайвих витрат. Належить звернутися з проханням, щоб НТШ чи УВАН вислали до Комісії своїх членів, які включаться у працю Комісії.

Богдан Футей: Людей до Комісії добирали, беручи під увагу їх фаховість. Також брали під увагу фінансову справу, щоб не виплачувати додаткових дієт чи звороту коштів доїзду. Погоджується, що треба додати до персонального складу представників наукових установ, але це як дорадче тіло. Ціла Комісія це дорадче тіло, а Гол. Уряд буде рішати.

Іван Флис конкретизує внесок Контр. Комісії з поправками, які були внесені в часі дискусії. Отже, склад Культурної Комісії мав би бути: 4 члени працюючої Екзекутиви, редактор „Свободи", три контролери (Гнатюк, Телюк і Геврик), д-р Падох, як постійний член Комісії, голова УВАН і представник Гарварду і ред. Антін Драган, бо він був ініціятором тієї Комісії.

Аскольд Лозинський: Вносить, щоб представників наукових Установ запрошувати тільки в разі потреби.

Внесок д-ра Богдана Футея піддержав Мирослав Кальба. Після голосування предсідник ствердив, що за прийняттям внеску було: 17 голосів ЗА, 2 проти й 3 здержалося. Внесок прийнято.

Іван Флис привітав представників Українського Вільного Університету д-ра Петра Ґоя і проф. Василя Лучківа.

Д-р Петро Ґой: Вітає присутніх та дякує за матеріяльну й моральну допомогу українській науці й українській культурі. Звертає увагу, що УНСоюз має і фінансову спроможність і архіви, які повинні бути використані при написанні праць про нашу діяспору. Конечним є, щоб зладити індекс „Свободи". В культурній ділянці УВУ буде завжди готовий до співпраці з УНСоюзом. Останніми днями УНСоюз виконав велике діло, а це прийняття Валентина Мороза й опіка над ним в перших днях його приїзду та розголос про українську справу, чого досі ніхто не доказав.

Роман Слободян: У довшій промові висловлює радість, що може бути присутнім на нарадах. Цитуючи слова наших поетів і письменників, закликає до поборювання труднощів і до оптимізму, бо нічого не створено без ентузіязму, без любови до своєї творчости. Згадує, що УНСоюз в 1914 р. ввів систему членських вкладок, базуючи це на віку членів, а 1925 р. почав модернізувати діловодство, впроваджуючи три роди забезпеченевих грамот, виплату дивіденди й відчислення на резерву. В обох тих випадках треба було перебороти великі перешкоди, але Союз вийшов переможно. До тепер Союз виплатив членам 9,880,732.66 дол. дивіденди, а резервовий фонд має 10,969,048.00 дол. (стан в 1968 р.). Сотні тисяч долярів виплачено на стипендії, допомоги членам, на народні й церковні цілі.

Зі завзяттям, посвятою і любов'ю до своєї організації працювали всі члени УНСоюзу — тому були успіхи. Закликає всіх, щоб з вірою у краще завтра продовжувати працю для добра членів і українського народу. Згадує й подає в числах зріст членів у минулому та суму майна. Перший мільйон майна осягнено в 1925 р., а тепер Союз це найбільша членством і майном установа. Свою промову закенчив словами: „Союз був і буде".

Предсідник проголосив о год. 1.10 по полудні перерву нарад. Наступна сесія почнеться о годині 2.30.

П'ятниця, 18 травня 1979

ПОПОЛУДНЕВА СЕСІЯ

Сесію відкрив о год. 2:45 по полудні гол. предсідник **Іван Флис**. До слова в справі формальній зголосився Тарас Шмагала.

Тарас Шмаґала: Вносить, щоб на початку теперішніх нарад поставити справу: Звіт Головного Екзекутивного Комітету про працю Редакційної Колеґії „Свободи" — дискусія. Вибір головного редактора. Свій внесок мотивує приписами про ведення нарад, „Робертс Рулс", сторінка 41, де сказано, що коли на порядку нарад в даному часі — як нині по полудні — є передбачена дана справа — то хоч не викінчено попередніх, можна перенести її рішенням звичайної більшости голосів.

Аскольд Лозинський: Порядок нарад є встановлений на те, щоб знати, в якому порядку ми повинні радити й дискутувати.

Тарас Шмаґала: Покликуючися на постанови „Робертс Рулс" вимагає переведення голосування й вирішення внеску, який він формально поставив.

Богдан Футей: Ми є при точці звітування Комісії. Треба закінчити звітування. Домагається, щоб придержуватися порядку нарад. Звітування, на його думку, до години-двох закінчиться і тоді, себто ще нині по полудні, буде на порядку нарад точка 12, про яку згадує п. Шмаґала.

Тарас Шмаґала: На його думку внесок про зміну є для добра організації, щоб передискутувати й вирішити справу, яка є важлива.

Богдан Футей: Приготування до виборів редактора забере багато часу, бо треба вибрати виборчу комісію, приготовити бальоти тощо. Просить предсідника не змінювати порядку нарад, тим більше, що вже небагато залишилося Комісій, які мають звітувати.

Гелен Олек: Вибір редактора — це важлива справа. Піддержує внесок Тараса Шмаґали. Деякі урядовці мусять скоріше виїхати з огляду на можливий страйк летунських компаній.

Василь Дідюк: Тратимо час на дискусію, а можна б уже було закінчити звітування Комісій.

Аскольд Лозинський: Не зміняти порядку нарад, але вибрати виборчу Комісію, яка у міжчасі, — коли ми будемо дискутувати над звітами Комісій, — приготовила б бальоти і все потрібне до вибору редактора.

Тарас Шмаґала: Вибір редактора — це важлива справа й не можна її відкладати на пізніший час, щоб дискутувати до год. 2-ої в ночі. Нині рано переголосовано й вислід був 12:10 голосів, не було двох-третіх голосів, як вимагають парляментарні приписи. Тепер та справа є на порядку нарад — нині по полудні — й треба звичайної більшости, щоб поставити її як першу. Внесок є зголошений згідно з приписами в „Робертс Рулс".

Іван Флис: Читає приписи з книжки „Робертс Рулс", де виразно сказано, як поступити в справі, яку зголосив Тарас Шмаґала, й тому мусить бути голосування над поставленим внеском.

Василь Дідюк: Ми прийняли порядок нарад. Чому тоді ніхто не вимагав зміни порядку нарад, коли вважав, що дана справа така важлива?

Аскольд Лозинський: Предсідник має право інтерпретувати статут і парляментарні приписи з книжки Робертс Рулс. Згадана інтерпретація — це його інтерпретація, тому вносить, щоб відкинути цю інтерпретацію, бо зібрані мають також право зайняти становище до тієї справи.

Іван Флис: Тому, що один з членів нашої наради заквестіонував порядок нарад, ми мусимо його внесок переголосувати. Аскольд Лозинський не умотивував свого твердження відносно інтерпретації предсідника. Тому він заряджує голосування над внеском, щоб зараз тепер на порядку нарад поставити точку 12-ту.

По перечисленні голосів було 13 голосів ЗА, а проти 7. Супроти того, Предсідник зарядив, що приступаємо до нарад, що є передбачені у точці 12-ій порядку дня.

ВИБІР ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Гол. предсідник **Іван Флис** після голосування зарядив, що напорядку нарад є точка 12-та: „Звіт Головного Екзекутивного Комітету про працю Редакційної Колеґії „Свободи" — дискусія. Вибір головного редактора". Він звітує:

П'ять редаторів з Редакційної Колеґії „Свободи" зголосили свої кандидатури на пост головного редактора. Всі головні урядовці одержали їх життєписи й мали можність з ними познайомитись. Подає кандидатів, їх вік, кваліфікації, знання мов, досвід у праці та оцінку їх праці і продуктивности за час 20 вересня 1978 до 11 травня 1979.

Свої кандидатури на головного редактора зголосили:

- Василь Тершаковець, років 41, у „Свободі" працює 6 років.
- Володимир Левенець, років 53, у „Свободі" працює 6 років.
- Зенон Снилик, років 47, у „Свободі" працює 16 років.
- Євген Федоренко, років 50, у „Свободі" почав працювати минулого року
- Володимир Косик, років 55, у „Свободі" цього року почав пробну працю.

Аскольд Лозинський: Просить, щоб ред. Драган висловив свою опінію про редакторів і подав оцінку статтей.

Антін Драган не бажає тепер впливати на голосуючих, тому наразі здержується від дискусії.

Мирослав Кальба: Косик працював короткий час у „Свободі" й немає повної його оцінки, але він має досвід у праці, бо редаґував інші часописи. Він знає французьку й німецьку мови. Чи знання інших мов є важливе у редаґуванні „Свободи"?

Д-р Іван Флис відповідає, що так, це вартісне, зокрема при перекладах статтей, але не обов'язкове.

Богдан Футей звертається до Предсідника, щоб він сказав, котрі з редакторів є найббільш віддані українській справі й УНСоюзові та котрі найбільше є пов'язані взаєминами з українською громадою? Яка Ваша опінія про кандидатів?

Іван Флис: Про подробиці, про які запитував д-р Футей, можна довідатися з їх життєпису, а це кожний одержав. Всі вони є добрими патріотами, всі працюють в українському громадському житті й всі хотіли б, щоб „Свобода" була добрим часописом.

Мирон Куропась: „Свобода" має бути об'єктивна й невтральна. Предсідник подав статистику, яка виказує ефект праці та кваліфікації. Просить, щоб подати оцінку невтральности й об'єктивности кандидатів на підставі редакційних статтей.

Іван Флис: Зі щоденної обсервації, на його думку (не на думку Екзекутиви, бо він в тій справі не порозумівався) найбільш об'єктивним був би Тершаковець. Ви самі рішайте, кого вибрати.

О. протопресвітер Степан Біляк: Перед нами важлива проблема вибору на один рік головного редактора „Свободи". Не керуюся почуттям серця, але здоровим глуздом. „Свобода" — це впливовий і формуючий чинник опінії всіх політичних і релігійних переконань. І таким він повинен залишитися. В часі контролі мав я розмову зі всіми редакторами. Найбільш позитивне враження на мене, під кожним оглядом, зробив Тершаковець.

Іван Телюк: Просить, щоб ред. Драган подав принципи, якими редактор повинен керуватися та які критерії важливі в оцінці вибору доброго редактора.

Ред. Антін Драган: Кожного з теперішніх редакторів Екзекутива приймала на його (Драгана) рекомендацію. Вони добрі, але йдеться про відповідальність. Це дуже важливе. Діяпазон читачів „Свободи" дуже великий, відмалописьменного самоука аж до заавансованого науковця. Є велика зрізничкованість нашого суспільства у релігійному й політичному переконаннях. Очевидно, що „Свободою" в деякому відношенні зацікавлені у Вашінґтоні, Оттаві, Москві і Києві. Неймовірний комплекс, що його не в силі подолати одна людина. „Свобода" — це не тільки газета, але й установа-інституція. Є кодекс етики українського журналіста. Його треба придержуватися. Треба журналістові бути готовим працювати в разі потреби 24 год. денно, треба вміти проковтнути найбільшу зневагу й вміти злегковажити найбільшу похвалу для себбе. Керуватися тільки правдою і добром справи. Важливе це,що треба так редаґувати часопис, щоб не наразити установи на судові кошти. Є строгі закони, які це передбачають. Ред. Драган старався приготовити на своє місце наступника, але відомі „обставини" на це не дозволили.

Василь Дідюк: Редакторів є ще менше, як обласних організаторів. Український редактор тепер — це на вагу золота. Наше невлучне рішення може вразити других, тому не треба було подавати на наше форум оцінок, щоб не сталося так, що буде головний редактор, а не буде інших і ми залишимося лиш з читачами. Переглядаючи подання п'ятьох кандидатів, зауважив, що лиш в одному була замітка, що ред. Драган може дати про його кваліфікації свою опінію. Значиться, ред. Драган, як можна припускати, дав йому свою згоду покликатися на нього. Добре було б, щоб ред. Драган в тій справі сказав кілька слів. Запитує: хто робив оцінки, які подавав Предсідник, він сам чи й інші члени Екзекутиви? Просить, щоб і інші члени Екзекутиви висловилися в цій справі.

Іван Геврик: Кожний дістав був подання й життєпис кандидатів, переведено дискусію — тому вносить, щоб закрити дискусію.

Внесок на припинення дискусії піддержує **Іван Одежинський**. Предсідник дозволяє ще поставити питання Теклі Мороз, яка запитує, чи в оцінці брали під увагу співпрацю між редакторами. Предсідник вияснив, що так; з персоналом і працівниками. Предсідник, після переведення голосування над внеском, щоб припинити дискусію, ствердив, що внесок прийнято одноголосно.

Іван Флис просить, щоб зголошувати номінації на головного редактора.

Анатолій Дорошенко зголошує кандидатуру на головного редактора „Свободи" на один рік — д-ра Василя Тершаківця. Кандидатуру піддержує **Іван Одежинський**.

Аскольд Лозинський зголошує кандидатуру на головного редактора „Свободи" на один рік д-ра Володимира Косика. Кандидатуру піддержав **Михайло Сорока**.

Внесок **Володимира Сохана** піддержаний **М. Куропасем**, щоб припинити зголошування номінацій, прийнято одноголосно, як ствердив Предсідник.

Предсідник **Іван Флис** просить подати внесок на оформлення й персональний склад Виборчої Комісії.

Іван Геврик: Зголошує внесод, щоб вибрати Виборчу Комісію в особах: Степан Куропась, Ярослав Падох, Марія Чучман і Анна Чопик.

На запитання Богдана Гнатюка про спосіб переведення голосування, Микола Хоманчук зголосив на переведення тайного голосування, а Михайло Сорока цей внесок піддержав. До дискусії ніхто не зголосився. Предсідник проголошує, що голосування відбудеться „тайним способом".

Аскольд Лозинський піддержав внесок Івана Геврика про вибір Виборчої Комісії в особах, як вище подано.

Предсідник ствердив, що не було інших зголошень, а на його запитання всі погодилися, внесок прийнято, Виборчу Комісію обрано.

Іван Флис: Просить гостей залишити залю нарад. Заряджує таку процедуру голосування: Виборча Комісія поділена на дві ґрупи: 1. Я. Падох і Марія Чучман, 2. Степан Куропась і Анна Чопик. Поставлено два столики. Предсідник викликує кожного поіменно. Вкликаний підходить до одного столика, одержує бальот (всіх бальотів приготовано 26), виповнює бальот і підходить до другого столика, де є скринька, в яку кидає бальот. Після голосування бальоти перечисляє кожна група (1 і 2) окремо й вислід на письмі подає Предсідникові. Коли вислід голосування поданий кожною групою окремо на письмі буде згідний, то Предсідник проголосить вислід виборів.

Після переведення виборів і ствердження, що перечислення було однозгідне й подане з підписами членів на письмі, Предсідник проголосив вислід: Василь Тершаковець одержав 15 голосів, а Володимир Косик 11 голосів. Вибраний на гол. редактора **д-р Василь Тершаковець**.

(Продовження буде)